

DIGITÁLIS KERESKEDELEM- FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

2017. február

Tartalomjegyzék

1. ÖSSZEFOGLALÓ	3
2. BEVEZETŐ	5
3. HELYZETELEMZÉS, HELYZETÉRTÉKELÉS	6
3.1. Európai Unió előzmények.....	6
3.2. Belföldi előzmények.....	8
3.3. A digitális kereskedelem jelenlegi és várható helyzete	14
3.3.1. A digitális kereskedelem legfontosabb jellemzői számokban	14
3.3.2. A digitális kereskedelem fogyasztóvédelmi vetülete	27
3.3.3. A kereskedelmi hatósági ügyek digitalizációja.....	30
3.3.4. A digitális kereskedelem fejlesztésére elérhető állami támogatások jelenlegi hiánya	30
4. A DIGITÁLIS KERESKEDELEMFEJLESZTÉS STRATÉGIAI CÉLJAI	32
5. A CÉLOK ÉS INTÉZKEDÉSEK RÉSZLETES BEMUTATÁSA	33
5.1. A gazdaságfejlesztésre irányuló operatív programok keretében önálló pályázati program(ok) kialakítása, illetve a meglévő programok feltételeinek kitágítása	33
5.2. A digitális kereskedők számára egységes vagy legalább összekapcsolt tudásbázist, ügyintézési pontot jelentő kormányzati honlap kijelölése	35
5.3. Az elektronikus kereskedelemben szükséges tudásanyag, üzleti iratminták kialakítása és ingyenes elérhetővé tétele	38
5.4. A meglévő kereskedői OKJ-s képzésekben digitális kompetenciák, illetve önálló digitális kereskedelmi képzés feltételrendszerének, tudásanyagának kialakítása, ingyenesen elérhetővé tétele	41
5.5. A digitális kereskedőkre vonatkozó szabályozás fejlesztése, illetve jogkövetés segítése	44
5.6. Megbízható helyi üzleti szolgáltatók nyilvántartásának létrehozása.....	48
5.7. A belföldi helyi termék forgalom digitális kereskedelemben történő növelése	50
5.7.1. A helyi termékek, vagy áruk nyilvános kormányzati online nyilvántartásának létrehozása	50
5.7.2. A helyi termékek belföldi digitális kereskedelmére különösen a rövid ellátási láncokra vonatkozó szabályozás fejlesztése.....	52

1. ÖSSZEFOGLALÓ

A Digitális Kereskedelem-fejlesztési Stratégia (DKFS) olyan a kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Stratégiai Korm. rendelet) 7. § 5. pontja szerinti rövidtávú szakpolitikai stratégia, amelynek fő célja a hazai elektronikus kereskedelem erősítése. A DKFS évente történő felülvizsgálata indokolt. A stratégia időtávja 4 év (2017-2020).

A DKFS a Stratégiai Korm. rendelet 35. §-a alapján tartalmazza:

1. a digitális kereskedelem,¹ mint szakpolitikai részterület részletes **helyzetelemzését és helyzetértékelését**,
2. az e részterületen megvalósítandó, **mérhető célokat**,
3. a szükséges **beavatkozások területének és eszközeinek** pontos meghatározását,
4. a szükséges beavatkozások **személyi, tárgyi, szakmai, anyagi és szervezeti feltételeit**,
5. a megvalósítás, a **nyomon követés és az értékelés alapelveit és rendszerét**.

A magyar online kiskereskedelmi forgalom az elmúlt években folyamatos növekedés mellett, **2015-ben elérte a 319 milliárd forintot, 2016 I. félévében a 131 milliárd forintot**, amely **18%-os növekedést** jelent a 2015-ös év I. féléves eredményéhez képest. A 319 milliárd forint a teljes kiskereskedelmi forgalom **4,1%-ának** felelt meg. E szám 2020-ra pesszimista becslések szerint meg fogja közelíteni a 600 milliárd forintot, optimista becslések szerint a 700 milliárd forintot is meghaladhatja. Ezzel jelentősen hozzájárul a magyar gazdaság növekedéséhez, a fiatalok számára is vonzó, nagyszámú, magas hozzáadott értékű munkahely teremtéséhez.²

A belföldi digitális kereskedelemmel külön is foglalkozik a Magyarország Nemzeti Infokommunikációs Stratégiájáról szóló 1069/2014. (II. 19.) Korm. határozat, amely alapján elkészült a **Nemzeti Infokommunikációs Stratégia** (továbbiakban: NIS, 45. o.)³. A NIS az aktuális helyzet bemutatása mellett, számos erősséget, lehetőséget, gyengeséget és veszélyt azonosított a belföldi digitális kereskedelem fejlesztése vonatkozásában.

Az internetről és a digitális fejlesztésekről szóló nemzeti konzultáció (InternetKon) eredményei alapján a Kormány által végrehajtandó **Digitális Jólét Programjáról** szóló 2012/2015. (XII. 29.) Korm. határozat 5. pontjában foglalt feladatok annak érdekében lettek kitzúzve, hogy szabálykövető működés mellett **erősödjön a hazai elektronikus kereskedelem hatékonysága** is. Ezen stratégiával párhuzamosan kidolgozásra került a Digitális Startup Stratégia és a Digitális Exportfejlesztési Stratégia is. Ezek közül az előbbi célja a kereskedelmet is potenciálisan átfogó profilú, innovatív, nagy növekedési potenciállal rendelkező startup vállalkozások létrejöttének és fejlődésének támogatása, amelyek lehetnek kereskedelmi profilúak is, utóbbi pedig a kereskedelmi KKV-k exportképességének erősítését

¹ A DKFS a **digitális kereskedelem** kifejezés alatt az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (2. § a) pontja) szerinti **elektronikus kereskedelmi szolgáltatást** érti. A kifejezés használatára a Digitális Jólét Program szóhasználatával való összhang biztosítása érdekében került sor.

² Ld.: <http://www.enet.hu/hirek/minden-25-forintot-a-neten-koltenek-el-a-magyarok/?lang=hu>, és <http://trademagazin.hu/duborog-az-online-szektor>; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

³ Ld.:

<http://2010-2014.kormany.hu/download/b/fd/21000/Nemzeti%20Infokommunik%C3%A1ci%C3%B3s%20Strat%C3%A9gia%202014-2020.pdf>, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

is hivatott szolgálni, e célokat ezért a DKFS már külön részcélként nem azonosítja. A DKFS középpontjában a hazai elektronikus kiskereskedelemben működő KKV-k fejlesztése áll és annak érvényességi területe az iparfejlesztésre nem terjed ki.

Mindezek alapján fogalmazódott meg az a célkitűzés, hogy szélesíteni kell a hazai digitális kereskedelem szereplői számára rendelkezésre álló támogatás igénybe vételi lehetőségeket, csökkenteni kell a működéshez szükséges tudás megszerzésének költségeit, és a működésüket érintő korlátozásokat, terheket.

A DKFS általános célként jelöli meg, hogy a hazai digitális kereskedők az Európai Unióban a legjobb tíz ország listáján belül minél előkelőbb helyet szerezzenek meg az összes online kiskereskedelmi forgalom tekintetében. Magyarország jelenleg az Európai Bizottság által közzétett adatok jelenlegi állása szerint a 10. helyen áll uniós szinten az online kiskereskedelmi forgalom tekintetében.⁴ Ennek érdekében pedig **részcélként azonosítja**

- az új digitális kereskedők piacra lépésének segítségét,
- a fennálló digitális kereskedők piacbővítésének segítségét,
- a hagyományos kereskedők digitális kereskedővé válásának segítségét,
- a digitális kereskedők infokommunikációs technológia beszerzéseinek segítségét,
- a digitális kereskedőkre vonatkozó szabályozás fejlesztését, jogkövetés segítségét,
- a belföldi helyi termék forgalom digitális kereskedelembe történő növelését.

E célok elérése érdekében a DKFS javaslatot tesz

- a) gazdaságfejlesztésre irányuló operatív programok keretében önálló pályázati program(ok) kialakítására a digitális kereskedelem fejlesztési célok megvalósítása érdekében,
- b) a vállalkozóknak szánt kormányzati honlapok színvonalának, tudásanyagának erősítésére,
- c) az elektronikus kereskedelembe szükséges tudásanyag, üzleti és jogi iratminták ingyenes elérhetővé tételére,
- d) a digitális kereskedőkre vonatkozó szabályozás fejlesztésére, illetve jogkövetés segítségére,
- e) helyi üzleti szolgáltatók nyilvántartásának létrehozására,
- f) a belföldi digitális kereskedők belföldi lakosság részére való értékesítésének ösztönzésére,
- g) a belföldi helyi termék forgalom digitális kereskedelembe történő növelésére.

⁴ Ld.: [http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries#chart={\"indicator-group\":\"ecommerce\",\"indicator\":\"e_eturn\",\"breakdown\":\"ent_all_xfin\",\"unit-measure\":\"pc_turn\",\"ref-area\":\[\"BE\",\"BG\",\"CZ\",\"DK\",\"DE\",\"EE\",\"IE\",\"EL\",\"ES\",\"FR\",\"IT\",\"CY\",\"LV\",\"LT\",\"LU\",\"HU\",\"MT\",\"NL\",\"AT\",\"PL\",\"PT\",\"RO\",\"SI\",\"SK\",\"FI\",\"SE\",\"UK\",\"EU27\",\"EU28\",\"HR\",\"IS\",\"NO\"\]};](http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries#chart={\) utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

2. BEVEZETŐ

A nemzetgazdaság számára kiemelten fontosak azok az eredmények, amelyeket az elmúlt évek során a digitális kereskedelem teljesítményének növekedésével sikerült elérni. A magyar nemzeti összterméken belül a kereskedelemből, és különösen a digitális kereskedelemből származó bevétel további növelése érdekében, az Európai Unió digitális egységes piaci stratégiájával és célkitűzéseivel összhangban, a Magyar Kormány is kialakítja a hazai elektronikus kereskedelem erősítésére irányuló stratégiáját.

A DKFS **összefoglalja** a hazai digitális kereskedelem aktuális **állapotát**, fejlesztési **lehetőségeit**. Bemutatja azon **irányvonalakat**, melyek a hazai digitális kereskedelem **teljesítményének növelését** – más kormányzati célokkal összhangban – szolgálhatják.

A Stratégia **általános célja**, hogy a hazai digitális kereskedők az Európai Unióban a legjobb tíz ország listáján belül minél előkelőbb helyet szerezzenek meg az összes online kiskereskedelmi forgalom tekintetében. Magyarország jelenleg az Európai Bizottság által közzétett adatok szerint a 10. helyen áll uniós szinten az online kiskereskedelmi forgalom tekintetében. Ennek érdekében a Stratégia számos részcélt azonosít. A célok eléréséhez szükséges és alkalmas eszközök szakértői vizsgálata érdekében 2016. október 20. napján tartotta alakuló ülését a Digitális Kereskedelemfejlesztési Munkacsoport. A Stratégia e munkacsoport keretében irányozza elő az egyes intézkedési javaslatok elemzését.

A digitális kereskedelem fejlesztése érdekében, illetve a szegmens minden szereplőjének kedvező szabályozás kidolgozása céljából az **ágazat képviselőivel egyeztetetésre került sor**. Ezek során számos probléma került felvetésre, amelyek jelentős részét a Stratégia kezelni kívánja. Ezek közül kiemelést érdemel a digitális átállás segítése, ösztönzése, támogatások elérhetővé tétele, jogkövetés segítése.

A digitális kereskedelem fejlesztése érdekében már korábban is sor került egyeztetésekre a hazai szakmai szervezetekkel, illetve az érintett tárcákkal, azonban a vázolt intézkedési javaslatok kormányzati szakpolitikákkal való **összhangjának** kialakítása érdekében **munkacsoportban** való, további egyeztetés szükséges. Ennek keretében az illetékes **tárcák** és az **e-kereskedelem szereplőinek a közreműködésével** kerülhet sor a tényleges intézkedések elfogadására.

3. HELYZETELEMZÉS, HELYZETÉRTÉKELÉS

3.1. Európai Unió előzmények

Az Európai Unió több stratégiát és dokumentumot is tárgyal, amely közvetlenül kapcsolódik a digitális kereskedelemhez.

Az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) közleményt adott ki **Európai Digitális Egységes Piaci Stratégia** címmel (COM (2015) 192 végleges,⁵ a továbbiakban: DSM). Ebben utalt arra, hogy egy összekapcsolt digitalizált egységes piac létrehozásával akár 250 milliárd eurónyi növekedési többlet is elérhető, amely egy élénk tudásalapú társadalmat, és több százezer új munkahelyet teremthet.

Magyarország a Bizottság közleményére vonatkozó induló tagállami álláspontjában üdvözölte a DSM-et. Kiemelten fontosnak tartotta annak megvizsgálását, hogy miként biztosítható az egyensúly a megosztáson alapuló üzleti modellek és a hagyományos szolgáltatások szabályozásában.

A Bizottság az Egységes Piac továbbfejlesztéséről szóló közleményében több lehetőséget is megfogalmazott a fogyasztók és cégek számára (COM (2015) 550 végleges,⁶ a továbbiakban: EPT), melyben szükségesnek tartotta az egységes piac elmélyítését és méltányosabbá tételét. Hangsúlyozta továbbá a megosztásalapú gazdaság kiegyensúlyozott fejlődése, valamint a KKV-k és induló vállalkozások növekedése elősegítésének fontosságát. Magyarország tagállami álláspontjában üdvözölte az EPT-t a kereskedelem vonatkozásában is, különösen, hogy annak fókuszában a KKV-k, kiemelten a start-upok és a határon átnyúló tevékenységet végző vállalkozások állnak.

A Bizottság az **árúk internetes és egyéb távértékesítésére irányuló szerződésekre** vonatkozó irányelv javaslatot (COM(2015) 635 final)⁷ tett közzé. Ebben az eladó és a fogyasztó által távollevők közötti szerződésekkel kapcsolatos követelményeket, különösen az áruk megfelelőségére, a nem szerződésszerű teljesítés esetén érvényesíthető jogorvoslatokra, és a jogorvoslatok érvényesítésének módozataira alkalmazandó szabályokat javasol megállapítani.

Magyarország üdvözölte e tervezetet is vonatkozó induló tagállami álláspontjában, egyetértve azzal, hogy az alkalmas lehet az e-kereskedelem erősítésére, a tagállamok eltérő szerződési jogában rejlő akadályok megszüntetésére, amennyiben az tartalmilag nem csökkenti a fogyasztóvédelem meglévő szintjét.

Az Európai Unió Regionális Bizottsága a megosztás alapú gazdaság helyi és regionális vetületéről szóló véleményében megjegyezte, hogy a megosztásalapú gazdaság kereskedelmi kérdéseivel kapcsolatban uniós szinten ágazati szabályozási megközelítésekre van szükség annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az érintett gazdasági szereplők jogbiztonságát és az egyenlő versenyfeltételeket, különösen az adózás területén. Ehhez kapcsolódó külön magyar álláspont kialakításáról nincs tudomásunk.

⁵Ld.: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52015DC0192&from=HU>, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

⁶ Ld.: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2015/HU/1-2015-550-HU-F1-1.PDF>, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

⁷ Ld.: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2015/HU/1-2015-635-HU-F1-1.PDF>, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

A Bizottság az **online platformok és a digitális egységes piac** Európa számára teremtett lehetőségeiről és kihívásairól tett közzé iránymutatást COM(2016) 288/2 sz. alatt⁸, melyben bemutatta az online platformok növekvő szerepét a digitális gazdaságban. Külön pontban foglalkozott az új online platform innovátorok bevonásához, megtartásához és növekedéséhez megfelelő környezet felállításával.

A Bizottság az **együttműködő gazdaságra** (collaborative economy) vonatkozó európai **menetrend** c. közleményt adott ki COM(2016) 356 final⁹ sz., valamint egy támogató elemzést COM(2016) 184 final¹⁰ sz. alatt, mely definiálja az együttműködő gazdaságot, és az azzal kapcsolatos kulcskérdéseket (pl.: piacra jutási követelmények, a felhasználók védelme, az önfoglalkoztatottak és a munkavállalók helyzete, az új üzleti modellekhez igazodó adózás). A Bizottság jelezte, hogy folyamatosan tartani fogja a kapcsolatot a tagállamok hatóságaival, fogyasztóival, üzleti szereplőivel a helyzet tisztázása, és javítása érdekében. A Bizottság jelenlegi álláspontja szerint a közösségi gazdaság terén nem lesz szükség európai szintű jogalkotásra, mert a megfelelő jogszabályok már léteznek. Magyarország általában üdvözölte a Bizottság közleményét. Egyetértett abban, hogy tisztességes versenyt kell teremteni a hagyományos és az új üzleti ágazatok között, illetve olyan kiegyensúlyozott jogszabályi környezet kialakítására van szükség, amely a régi és az új vállalkozások érdekeit is szolgálni képes.

A Bizottság javaslatot terjesztett elő az Európai Parlament és a Tanács rendeletére a **területi alapú tartalomkorlátozás, illetve a vevő állampolgársága, a belső piacon belüli lakóhelye vagy székhelye alapján történő egyéb megkülönböztetés elleni** fellépésről.

Javasolta továbbá a fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló 2006/2004/EK rendelet, és a fogyasztói érdekek védelme érdekében a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokról szóló 2009/22/EK irányelv módosítását (COM(2016) 289 final).¹¹

A rendelettervezet több olyan – az online kereskedelmet érintő – esetkört nevesít, amelyek tekintetében a szolgáltatás igénybevevőinek állampolgársága vagy lakhelye/székhelye szerinti megkülönböztetés indokolatlan és tilos. A rendelettervezet célja, hogy a határon átnyúló online kereskedelmet előmozdítsa a belső piacon.

A magyar tagállami álláspont szerint általában üdvözölte a szabályozási célt, a fogyasztóvédelem szintjének e körbe való emelését. Úgy látta ezen túl, hogy a szövegezésben indokolt egyértelművé, hangsúlyosabbá tenni annak valós szándékát, (így különösen, hogy a rendelet nem érinti a hatályos nemzetközi magánjogi rezsimet), valamint fontos lenne, hogy legalább a tervezet preambulum-bekezdése utalásszerűen tartalmazzon egy felsorolást, mely képes arra, hogy orientálja a kereskedőt a rendeletben foglalt kötelezettsége megfelelő végrehajtása érdekében.

⁸Ld.: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0288&from=EN>, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

⁹ Ld.: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/HU/1-2016-356-HU-F1-1.PDF>, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

¹⁰

Ld.: http://www.google.hu/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0ahUKEwiGtN3bxt7NAhVIwxQKHdTpAMUQFgglMAE&url=http%3A%2F%2Fec.europa.eu%2FDocsRoom%2Fdocuments%2F16881%2Fattachments%2F3%2Ftranslations%2Fen%2Frenditions%2Fnative&usq=AFQjCNEBImyB4RvrFKpX2YrzWqpAy3fSxg&sig2=W7HaT_TO9_n82eCq6dTUVg, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

¹¹ Ld.: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/HU/1-2016-289-HU-F1-1.PDF>, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

Az **Európai Parlament és a Tanács** a fogyasztói jogviták online rendezéséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról szóló 524/2013/EU rendelete az uniós piac, és különösen annak digitális dimenziója megfelelő működése, és a magas szintű fogyasztóvédelem érdekében **létrehozott egy európai online platformot**. A platform elősegíti a fogyasztók és kereskedők közötti jogviták független, pártatlan, átlátható, eredményes, gyors és méltányos, bírósági eljárásen kívüli online rendezését.

A rendelet 14. cikk (1) bekezdése előírja, hogy az Unióban letelepedett, online adásvételi vagy szolgáltatási szerződésekben érintett kereskedőknek meg kell jeleníteniük a honlapjukon az online vitarendezési platformra mutató elektronikus linket.

3.2. Belföldi előzmények

A DKFS előzményeként jelölhető meg a KKV-k fejlesztésének stratégiája 2014-2020, a Nemzeti Infokommunikációs Stratégia 2014-2020, valamint a Digitális Jólét Programja.

3.2.1. A belföldi digitális kereskedelemmel külön is foglalkozik Magyarország Nemzeti Infokommunikációs Stratégiájáról szóló 1069/2014. (II. 19.) Korm. határozat. Az ez alapján elkészített **Nemzeti Infokommunikációs Stratégia** (továbbiakban: NIS, 45. o.)¹² utal rá, hogy az e-kereskedelem dinamikusan növekszik, azonban az online értékesítő vállalkozások aránya Magyarországon jelentősen elmarad az uniós átlagtól. Az ebből származó bevételek évről-évre nőnek, ami elsősorban azzal magyarázható, hogy az érintett vállalkozások részben ebbe a csatornába irányítják át bevételeiket, másrészt ezen cégek feltehetően átlagon felüli árbevétellel rendelkeznek, ezen felül (65. o.) erősségként és lehetőségként jelöli meg, hogy az elmúlt években jelentősen nőtt a magyar vállalkozások e-kereskedelmi aktivitása. A NIS veszélyként utal azonban az infokommunikációs technológiai szakemberek hiányára, illetve elvándorlására, amely a munkaerőpiacon tartós versenyhátrányt okozhat a magyar cégeknek, míg a cégek online jelenlétének, illetve működésük informatizáltságának alacsony szintje a hazai és nemzetközi piacon történő helytállásukat nehezíti meg, illetve okoz hatékonysági, versenyképességi problémákat. Veszélyként azonosította még a mikrovállalkozások (számítógép és) internet ellátottságának alacsony szintjét, ami e cégek üzleti lehetőségeit gyengíti, valamint azt, hogy szélesedik a multinacionális nagy és hazai kisvállalkozások közötti infokommunikációs szakadék, illetve, hogy a szakemberképzés nem tud lépést tartani az igényekkel. A fejlesztőközpontok pedig emiatt máshova mennek.

3.2.2. Az internetről és a digitális fejlesztésekről szóló nemzeti konzultáció (**InternetKon**) eredményei alapján a Kormány által végrehajtandó Digitális Jólét Programjáról szóló 2012/2015. (XII. 29.) Korm. határozat 5. pontjában a kormány a **hazai elektronikus kereskedelem hatékonyságának és szabálykövető működésének erősítése** érdekében széleskörű intézkedésekre hívta fel a minisztereket. Ennek keretében többek között felülvizsgálatra került az internetes kereskedelemben elkövetett csalásokkal kapcsolatos nyomozások gyakorlata és intézkedési terv készült a nyomozások eredményességének növelésére. Felülvizsgálatra került még a fogyasztóvédelmi intézményrendszer működése és bírságolási gyakorlata az e-kereskedelem területén, és erről jelentést készült a Kormány részére. A Digitális Jólét Program előírta továbbá olyan, úgynevezett „feketelista” létrehozását, mely az internetes kereskedelem körében a fogyasztókkal szemben súlyos jogsértést elkövető e-kereskedelmi vállalkozások nyilvános adatbázisban történő feltüntetését

¹² Ld.:

<http://2010-2014.kormany.hu/download/b/fd/21000/Nemzeti%20Infokommunik%C3%A1ci%C3%B3s%20Strat%C3%A9gia%202014-2020.pdf>, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

jelenti. A Digitális Jólét Program az elektronikus kereskedelem szabályozásának nemzeti fejlesztési miniszter általi felülvizsgálatáról is rendelkezik.

A fenti feladatok teljesítéséhez kapcsolódóan került megalkotásra az elektronikus hírközléssel és a fogyasztóvédelemmel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi CLXVIII. törvény, amely által a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény is módosításra került. E jogszabály értelmében 2017. január 1. napjától kezdődően hatályba léptek azok a fogyasztóvédelmi rendelkezések, melyek az e-kereskedelmi tevékenységet folytató vállalkozások ismételt jogsértésére vonatkozó bírságsáv módosítására, valamint a fent hivatkozott feketelista létrehozására irányultak.

Megjegyzendő, hogy a közzétételi kötelezettséggel járó súlyos jogsértésekre vonatkozó részletszabályok 2017. január 1-jei hatállyal az elektronikus kereskedelmi szolgáltatással összefüggő, közzétételi kötelezettséggel járó súlyos jogsértésekről, valamint a fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól szóló 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet módosításáról szóló 453/2016. (XII. 19.) Korm. rendeletben kerültek lefektetésre.

3.2.3. A Digitális Startup Stratégiát¹³ (a továbbiakban: DSS) a Digitális Jólét Programjával kapcsolatos kormányzati feladatok összehangolásáért és megvalósításáért felelős miniszterelnöki biztos a nemzetgazdasági miniszterrel, a nemzeti fejlesztési miniszterrel és az emberi erőforrások miniszterével együttműködve dolgozta ki.

A **helyzetképe** szerint a DSS a hazai innovatív vállalkozói környezet (startup ökoszisztéma) egészét vizsgálja, annak fejlesztésére tesz ajánlást a következő **5 pillér** alapján.

1. A támogató üzleti környezet pillér átfogó célja, hogy az üzleti környezet célzottan támogassa a startup vállalkozások létrejöttét, piacra lépését és fejlődését. Ez jelentené az **adó- és járuléktérhek** csökkentését, az újrakezdések támogatását (azaz a gazdasági társaságok gyorsabb végelszámolását), egyszerű, kedvező adózás mellett történő üzletrész- és részvényjuttatás lehetőségének a megteremtését, a kedvező szabályozási környezet kialakítását és az állami támogatási lehetőségek hatékonyabb kiaknázását.

2. A vállalkozói szellem pillér célja a **vállalkozói lét társadalmi megítélésének javítása**, a vállalkozói lét szempontjából **hátrányos helyzetű** közösségek vállalkozóvá válásának könnyítése, a társadalom minden rétegében a vállalkozói lét és az **önfoglalkoztatás ismertségének** növelése, valamint reális megélhetési alternatívaként történő bemutatása. Egyebekben az oktatás minden szintjén erősíteni kell a vállalkozói szemléletet, illetve ösztönözni a kockázat- és a felelősségvállalást.

3. A vállalkozói kompetenciák pillér átfogó célja, hogy a vállalkozói kompetenciák hiánya miatt egyetlen induló vállalkozás se szoruljon ki a startup ökoszisztémából. E pillér szorosan összefügg az oktatási rendszerrel, melyet a Digitális Oktatási Stratégia tárgyal részletesen. E pillér további célja a **vállalkozói kompetenciák** beemelése az iskolai és az iskolán kívüli oktatási rendszerbe, az oktatók képzésébe, a vállalkozói életpálya megismertetése a fiatalabb generációkkal, valamint az életpályamodell támogatása, együttműködve a magánszektorral.

4. Az együttműködés kultúrája pillér azt a célt szolgálja, hogy több magyar vállalkozás ismerje fel, hogy a különböző együttműködési formák jelentős versenyképességi tartalékot jelentenek. Fő cél, hogy az **együttműködési kultúra**, a **klaszterek**, **intézményközi és**

¹³ Ld.:

<http://www.kormany.hu/download/d/8c/e0000/Magyarorsz%C3%A1g%20Digit%C3%A1lis%20Startup%20Strat%C3%A9gia.pdf>, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

interdiszciplináris kapcsolatok erősödjenek hazai és nemzetközi szinten is. A nemzetközi együttműködéssel megvalósuló nagy K+F+I projektekben és pályázatokban való hazai részvétel erősödésére irányuló célkitűzés is e pillér keretén belül került meghatározásra. Cél, hogy minél több magyar startup jusson el a globális startup és üzleti központokba; minél több globális technológiai cég nyisson fejlesztő- és oktatóközpontot Magyarországon.

5. A finanszírozási források pillér célja, hogy a különböző életszakaszban lévő startup vállalkozások számára **rendelkezésre álljon megfelelő finanszírozás** magánbefektetők, hitelintézetek általi, illetve visszatérítendő és vissza nem térítendő állami/uniós források formájában. Ehhez kapcsolódóan szükségessé jelöli meg az **állami finanszírozási források elosztásának átlátható és gyors végrehajtását** (globális trendekkel összehangolva), valamint, hogy maguk az állami források a motivációt erősítsék, azaz a pályázó vállalatok valamennyi esetben projektötlethez keressenek forrást, nem pedig fordítva.

3.2.4. A Digitális Exportfejlesztési Stratégiát¹⁴ (a továbbiakban: DES) a Digitális Jólét Programjával kapcsolatos kormányzati feladatok összehangolásáért és megvalósításáért felelős miniszterelnöki biztos a külgazdasági és külügyminiszterrel, a nemzeti fejlesztési miniszterrel, valamint a nemzetgazdasági miniszterrel együtt dolgozta ki. **Helyzetképe** szerint a DES átfogó kormányzati intézkedéscsomagot határoz meg az **informatikai KKV-k exportképességének javítása** érdekében. Fejlesztéspolitikai eszközökkel kívánja elérni a magas hozzáadott értékű **digitális termékek intenzív exportnövekedését**. A DES az alábbi **digitális kereskedelemfejlesztéssel kapcsolatos célokat** tűzte ki, amelyekre a következő lényeges intézkedéseket írta elő:

1. Normatív támogatás az exportképesség megszerzésére és az export elkezdésére: A normatív támogatást minden olyan cég igénybe veheti, akinek a tevékenysége az elmúlt időszakban (1-3 évben) nyereséges volt, és rendelkezik megfelelő erőforrással. A normatív támogatás mértéke vállalkozásonként, a három fázisra összesen 5-10 millió forint nagyságrendű. A támogatásban részesülő vállalkozások tervezett száma: 150.

2. Külföldi partnerkapcsolatok kiépítése: Az infokommunikációs technológiai (a továbbiakban: IKT) export elsődlegesen partnereken, disztribútorokon keresztül történik. Az intézkedés célja egy olyan – a magyar IKT exportot segítő – szakmai kapcsolatrendszer, adatbázis és eseményrendszer kialakítása, mely nagymértékben segíti a külpiacokra lépni kívánó vállalkozásokat abban, hogy a profiljuknak megfelelő disztribútort, projektpartner, fővállalkozót vagy viszonteladót találjanak.

3. Egyéb pénzügyi támogatások – IKT export előfinanszírozási hitel: Az exportpiacokra termelő, vagy ott szolgáltatást nyújtó vállalkozások hiába tudják sokszor a hazai árszint felett értékesíteni termékeiket és szolgáltatásaikat, a külpiacokon való megjelenés sokszor extra költségekkel és ezek finanszírozásának igényével jár. A kedvezményes, alacsony kamatozású előfinanszírozási hitel fedezetéül az aláírt szállítási és/vagy szolgáltatási szerződés szolgál, további fedezetek bevonása nem szükséges. A nyújtható hitel mértéke a szerződésben rögzített első fizetési pont értékének 75%-a. A hitel THM-je a mindenkori jegybanki alapkamat.

4. IKT ágazati hitelgarancia alap: Létre kell hozni egy állami forrásokkal támogatott IKT ágazati hitelgarancia alapot, amely készfizető kezességvállalásával (garanciájával) segíti a hazai IKT startup, valamint a főként exportorientált hazai IKT kis- és középvállalkozások hitelfelvételét és bankgarancia igénybevételét. Ezáltal lehetőség nyílik arra, hogy olyan vállalkozások is hitelhez, bankgaranciához juthassanak, akiknek nincs elegendő felajánlható

¹⁴ Ld.:

<http://www.kormany.hu/download/9/51/d0000/Magyarorsz%C3%A1g%20Digit%C3%A1lis%20Exportfejleszt%C3%A9si%20Strat%C3%A9gia.pdf>, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

biztosítékuk, és a biztosítéki háttér megerősítése vagy kiegészítése nélkül a finanszírozó kereskedelmi bankok túlzottan kockázatosnak tartanák a hitelnyújtást.

3.2.5. A Digitális Oktatási Stratégiát¹⁵ (a továbbiakban: DOS) a Digitális Jólét Programjával kapcsolatos kormányzati feladatok összehangolásáért és megvalósításáért felelős miniszterelnöki biztos az emberi erőforrások miniszterével együttműködve, illetve a nemzeti fejlesztési miniszterrel és a nemzetgazdasági miniszterrel egyeztetve dolgozta ki.

A DOS **helyzetképében** számba veszi a teljes magyar **oktatási rendszer**, így a köznevelés, a szakképzés, a felsőoktatás és a felnőttkori tanulás területén szükséges **digitális fejlesztéseket**. A fejlesztések legfontosabb **irányai**:

- a diákok, a hallgatók digitális **kompetencianövelése**, a tanárok, oktatók digitális képzettségének folyamatos fejlesztése,
- a teljes magyar iskolarendszer digitális **eszközökkel való ellátottságának növelése és a tananyagok digitalizálása**.

A DOS **célja**, hogy felkészítse az oktatás és képzés rendszerét a digitális társadalom és gazdaság igényeinek megfelelő nevelési, oktatási és képzési feladatok ellátására. A DOS **pillérszerkezete követi a tanulási életutat** a közneveléstől a felnőttkori tanuláshoz, horizontális pillérként tekintve az esélyteremtésre és akadálymentesítésre, a biztonsági kérdésekre, illetve a tanulási életút nyomon követését támogató rendszerek fejlesztésére.

A DOS kiterjed az oktatás minden szintjére és tényezőjére. Így az alkalmazott módszertanra (tanárképzés és továbbképzés, valamint intézményi fejlesztések), a pedagógusok digitális felkészültségére és attitűdjeire, fizikai infrastruktúrára, hozzáférésre, belső hálózatokra, oktatási intézmények eszközellátottságára, tartalmára (Nemzeti Alaptanterv és kerettantervi felülvizsgálatra, digitális tartalomfejlesztésre), oktatásirányításra (adminisztráció és minőségirányítás, törzsinformációs rendszer, tanulói mérés-értékelés, vezetői információs rendszer).

A DOS az alábbi **digitális kereskedelemfejlesztéssel kapcsolatos beavatkozási területeket (eszközcsoportokat)** írta elő:

1. A köznevelés területén: a digitális kompetenciafejlesztést támogató kimeneti követelményrendszer kialakítása, a digitális kompetenciafejlesztést támogató tananyagok és környezet fejlesztése, a pedagógusok IKT alapú pedagógiai-módszertani gyakorlatának fejlesztése, a digitális infrastruktúra fejlesztése, a digitális központi támogató szolgáltatások kialakítása.

2. A szakképzés területén: szektor-specifikus pilot programok indítása a munkaerőpiac által elvárt általános és szakmai digitális kompetenciák azonosítására, a szakmai és vizsgakövetelmények, a szakmai követelménymodulok és a szakképzési kerettantervek felülvizsgálata, továbbfejlesztése a digitális kompetenciák fejlesztésének támogatására. A digitális kompetenciák megjelenítése a szakmai előrelépés feltételeként a szakképzésben oktató tanárok és szakoktatók sajátos életpálya-modelljében. A digitális oktatás vizsgálati szempontként történő megjelenítése a tanfelügyeleti rendszerben.

¹⁵ Ld.:

<http://www.kormany.hu/download/a/59/d0000/Magyarorsza%CC%81g%20Digita%CC%81lis%20Oktata%CC%81si%20Strate%CC%81gia%CC%81ja.pdf>; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

3. A felsőoktatás területén: tanulás-intenzív felsőoktatás kialakítása (Digitális Felsőoktatási Kompetenciaközpont létrehozása), átfogó szabályozási jellegű beavatkozások (pl.: oktatási-tanulási folyamatok szabályozása, képzési tartalmak szabályozása), elektronikusan támogatott felsőoktatási tér kialakítása, intézményi szintű szabályozási javaslatok, digitális eszközök és informatikai struktúra biztosítása.

4. A felnőttkori tanulás területén: a teljes felnőtt életút során a digitális kompetenciák szükség szerinti fejlesztésének biztosítása (tovább lépés), az informatikai szakmai képzéseken való sikeres részvétel növelése. A felnőttkori digitális tanulás támogató környezetének megteremtése és a digitális átalakulás koordinációjának biztosítása (támogató környezet és koordináció). A digitális tanulás és IKT használat gyakorlati alkalmazásának és széles körű elterjesztésének elősegítése a felnőttkori tanulásban (digitális tanulás és IKT használat). A szakpolitikai döntések megalapozására alkalmas, szisztematikusan felépített, hatékonyan működő mérési-értékelési és jelentési rendszer kialakítása (mérési-értékelési és jelentési rendszer).

3.2.6. A Kormány részére készített, a Nemzetgazdasági Minisztérium által kidolgozott, az elektronikus fizetési módok elterjedése érdekében javasolt lépésekről szóló előterjesztés célja egy olyan stratégia első lépésének bemutatása, amely a feketegazdaság magas arányát elősegítő egészségtelenül nagyra duzzadt hazai készpénzállomány visszaszorításával párhuzamosan a **modern hazai pénzügyi infrastruktúra kiépítését ösztönözve** a magyar vállalkozásokat terhelő **banki költségeket hivatott mérsékelni**.

Helyzetképe szerint az elmúlt öt évben a forgalomban lévő készpénzállomány mennyisége megduplázódott Magyarországon, a forgalomban levő bankjegyek és érmék értékének növekedése meghaladta a gazdaság növekedése által indokolt mértéket. A kedvezőtlen folyamat hátterében meghúzódó fő tényező a **bankkártya-elfogadóhelyek alacsony száma**. A Kormány a helyzet megoldása érdekében a telepítési költségek felének megfelelő **támogatást** nyújt a hazai bankkártyás fizetésre alkalmas **infrastruktúra bővítésére**. A támogatás **feltétele** a bankkártya elfogadóhely használati **díjainak csökkentése**. Magyarországon a referenciacsoportnak tekintett fejlett országokban megfigyelhető folyamatokkal szembemelve az utóbbi években rohamosan nő a készpénz népszerűsége. A bankjegyek és érmék egyre nagyobb jelentőségre tesznek szert a magyar gazdaságban: mind tranzakciós, mind értékmegőrző funkció területén folyamatos a térnyerés a számlapénzzel szemben. A **készpénz szerepének növekedése** egyrészt helyzetbe hozza a **feketegazdaságot**, másrészt a készpénzállomány jelenlegi szintjének fenntartása évente több százmilliárd forintnyi **nemzetgazdasági szintű költséggel jár**. Mára az Európai Unión belül Magyarországon az egyik legmagasabb a GDP-arányos készpénzállomány. A magyar fizetési szokásoknak az EU átlagához történő közelítése komoly megtakarításokat eredményezne a gazdaság egészében. A bankkártya-használat terjedése a már telepített online pénztárgépek ellenőrzési hatékonyságát is jelentősen javítaná: ehhez első lépésként további, **nagyságrendileg 30 ezer darab új generációs bankkártya elfogadóhely telepítése szükséges**. Ezáltal az online kasszák jelentős hányadánál a kártyás infrastruktúra is rendelkezésre tudna állni. Az intézkedés célja, hogy a hazai elektronikus fizetési hálózat bővítésével a bankkártyás tranzakciók aránya közelítse meg az EU átlagát.

Az elektronikus fizetési módok elterjedése érdekében javasolt lépésekről szóló 1630/2016. (XI. 17.) Korm. határozat az alábbi **digitális kereskedelemfejlesztéssel kapcsolatos** pontokat írta elő:

1. A bankkártya elfogadóhelyek számának bővítése érdekében a telepítési támogatás szabályozása részleteinek kidolgozása.

2. A Magyarország 2016. évi központi **költségvetéséről** szóló 2015. évi C. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XV. Nemzetgazdasági Minisztérium fejezet címrendjének a 25. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 2. Ágazati cél előirányzatok alcím, 13. Bankkártya elfogadóhelyek elterjedésének támogatása jogcímcsoporttal történő **kiegészítése**.

3. **2400,0 millió forint egyszeri átcsoportosítás elrendelése** a Kvtv. 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 33. Országvédelmi Alap cím terhére.

Ehhez kapcsolódóan 2016. december végén került elfogadásra a bankkártya-elfogadó terminálok számának növeléséhez nyújtott támogatásról szóló 47/2016. (XII. 6.) NGM rendelet. E jogszabály értelmében vissza nem térítendő támogatást a bankkártya-elfogadó terminál és tartozékai beszerzését, telepítését és üzemeltetését végző – a rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő – jogi személy igényelheti.

Várható még, hogy a banki szolgáltatások, különösen fizetési szolgáltatások vonatkozásában a nagyobb biztonság elérése érdekében a bankok át fognak állni vagy vegyesen fogják alkalmazni a jelszavas azonosítás helyett vagy mellett a biometrikus (pl. ujjlenyomat, írisz mintázat, arckép, hang alapján történő) azonosítást.

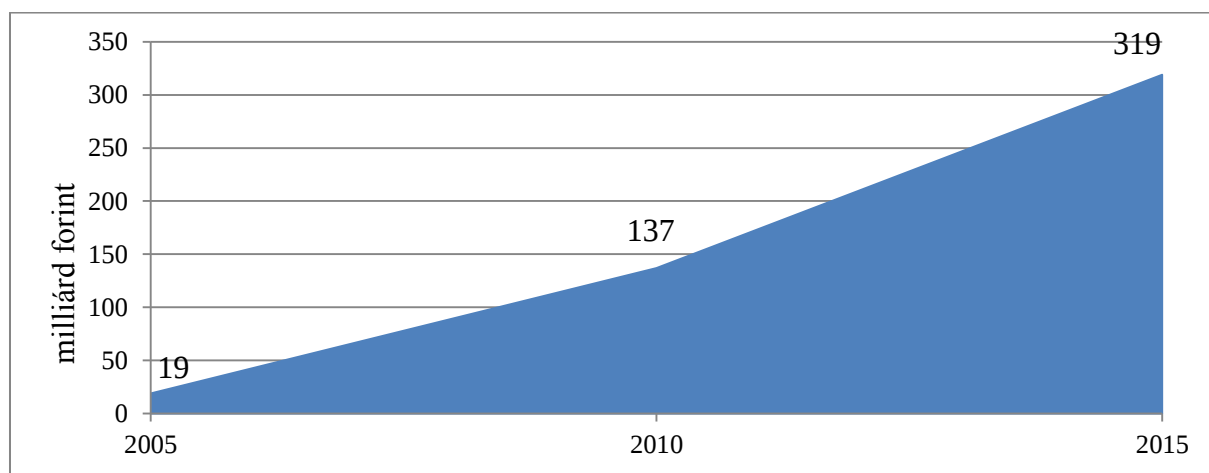
3.3. A digitális kereskedelem jelenlegi és várható helyzete

3.3.1. A digitális kereskedelem legfontosabb jellemzői számokban

A magyar internetes kiskereskedelmi forgalom részaránya 5 év alatt több, mint kétszeresére nőtt. Bár folyamatosan zajlik a 2016-os év e-kereskedelmi adatainak összegzése, az előzetes kalkulációk alapján a szakemberek már most növekedésről számolnak be az Európai Unióban és a tengerentúlon egyaránt. Magyarországon is érezhető ez a dinamizmus, az elmúlt évben több, mint 20 %-kal, azaz több ezer forinttal nőtt az átlagos kosárérték, ami így eléri a 11 400 forintnyi értéket az eNET Internetkutató Kft. webáruházak körében végzett friss kutatása szerint.¹⁶

A magyar online kiskereskedelmi forgalom az elmúlt években dinamikus növekedést produkált. **2015-ben** a magyar online kiskereskedelem nettó forgalma először szárnyalta túl az eddig lélektaninak számító 300 milliárd forintos határt, elérve a **319 milliárd forintot**. Ezzel az e-kiskereskedelmi forgalom aránya a teljes kiskereskedelem **4,1%-a**, így elmondható, hogy minden 25. forint online került elköltségre a 2015. évben.

Online kiskereskedelmi forgalom 2015

Forrás: eNET éves e-kereskedelmi kínálat oldali kutatások ¹⁷

A **2016-os** első negyedévi felmérések alapján az online kiskereskedelmi forgalom **14%-al haladta meg az előző év azonos időszakának forgalmát**, mely növekedés feltételezhetően még nagyobb mértékű lesz a 2016. év végi adatok vonatkozásában.

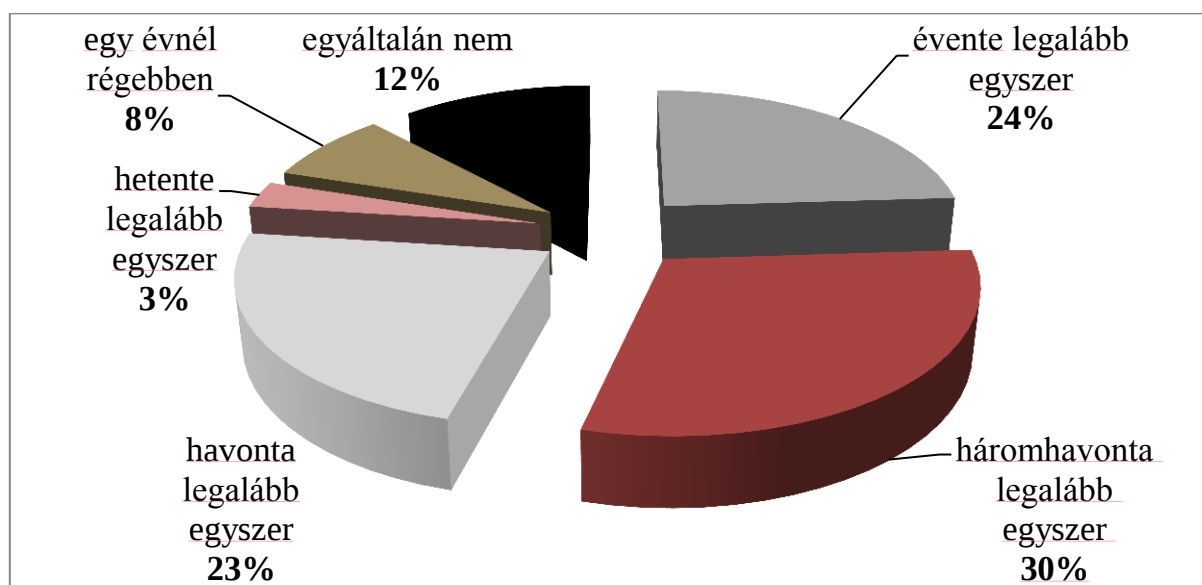
A teljes hazai online kiskereskedelem forgalma 2016 második negyedévében¹⁸ 15 milliárd forinttal és mintegy harmadával több tranzakciós eredménnyel múlta felül az első negyedév teljesítményét. Ezzel az első félévben – a tavalyi év első félévéhez képest összességében csaknem 18%-os bővüléssel – közel 131 milliárd forintos forgalmat ért el.

¹⁶ Ld.: <http://www.enet.hu/hirek/minden-25-forintot-a-neten-koltenek-el-a-magyarok/?lang=hu>; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

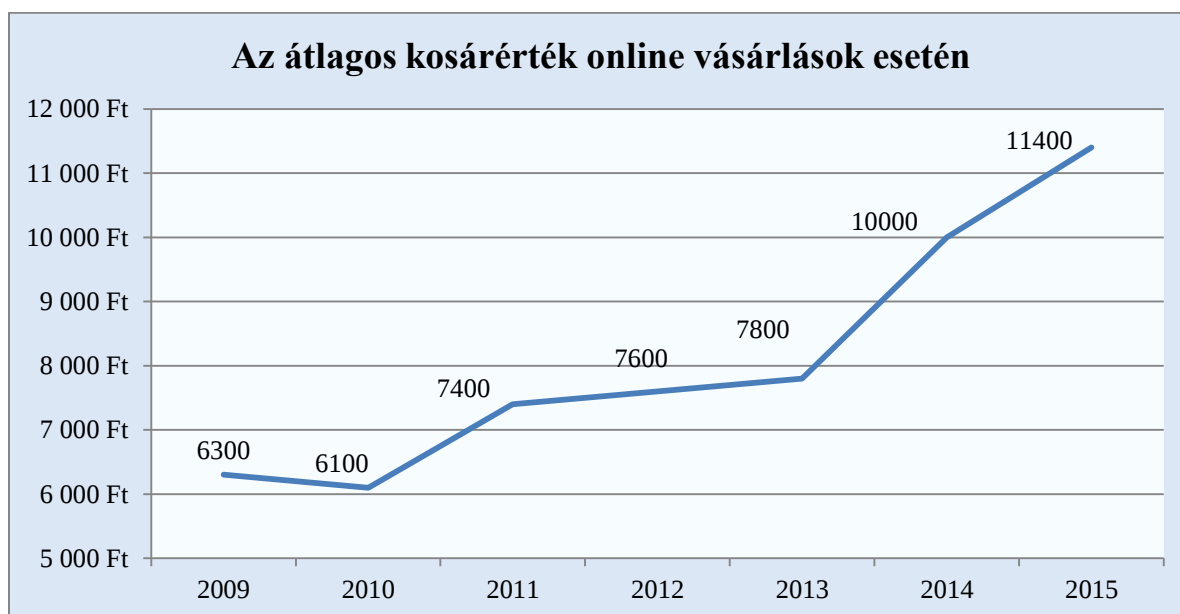
¹⁷ Ld.: <http://www.enet.hu/hirek/minden-25-forintot-a-neten-koltenek-el-a-magyarok/?lang=hu>, utolsó letöltés napja 2017. február 1.

¹⁸ Ld.: <http://trademagazin.hu/duborog-az-online-szektor>; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

Online vásárlások gyakorisága

Forrás: eNET saját, e-kereskedelmi lakossági kutatása a 18 év feletti rendszeresen internetezők körében, VeVa online kutatási közösség, 2015. májusi adatfelvétel, N=905 fő¹⁹

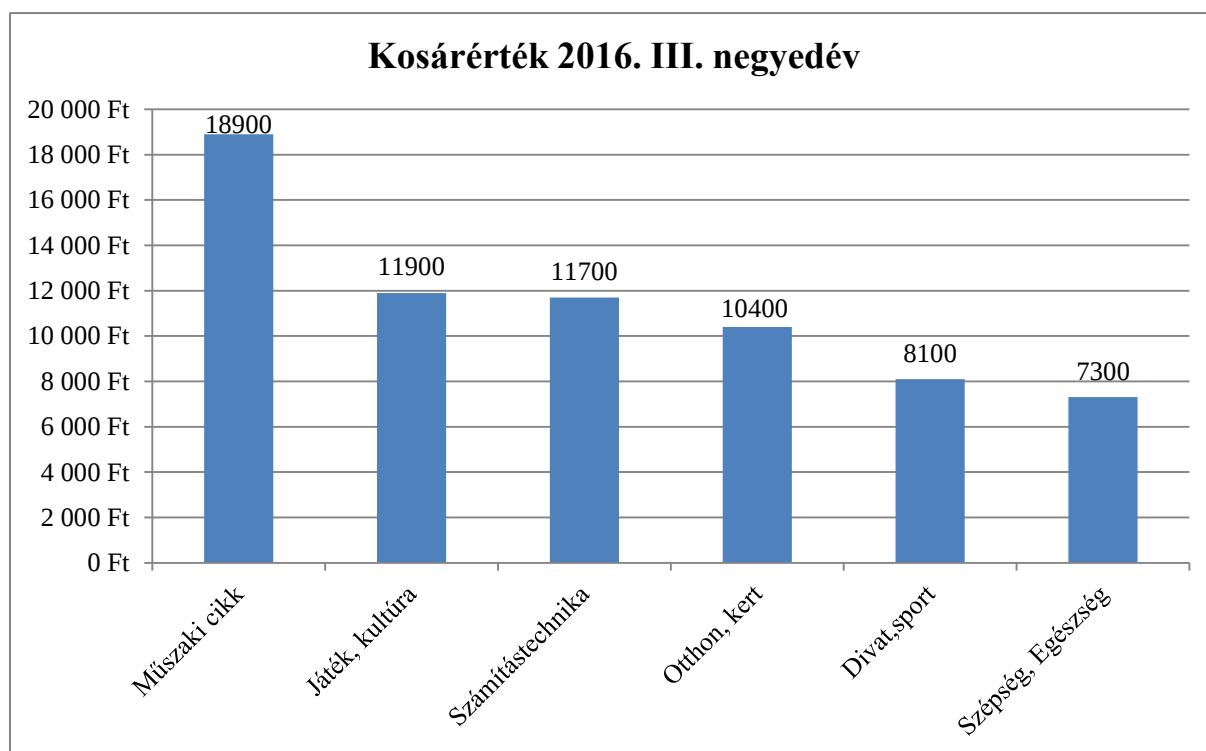
Forrás: eNET keresleti és kínálati oldali online kutatás 2016.²⁰ (az adatok forintban értendők)

A magyarországi internetes kereskedelem követi a nemzetközi trendeket, az amerikai és európai piac mellett itthon is **folyamatos a növekedés**. A magyar e-kereskedelmi trendek vonatkozásában a GKI Digitál 2016-os évre vonatkozó kutatásai szerint a **legnépszerűbb, online értékesített termék kategóriák között első helyen** állnak a műszaki cikkek, második helyen a számítástechnikai cikkek, **harmadik a játék és kultúra termékek, negyedik a ruházati cikkek és sportruházat, ötödik a szépség és egészség cikkek, míg hatodik az**

¹⁹ Ld.: http://www.szek.org/content/media/www/mediastore/2/2060/1912/160331_pappkarakas-kitti_enet_mit-aruljak.pdf, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

²⁰ Ld.: <http://www.enet.hu/hirek/e-kereskedelmi-korkep-2016/?lang=hu> utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

otthon és a kert körébe tartozó termékek. Az online kiskereskedelem legnagyobb 6 szektorában 2016 III. negyedében – az előző év azonos időszakához képest – több, mint 20%-os forgalombővülés következett be, amely hozzávetőlegesen 9 milliárd forinttal növelte a szereplők forgalmát.²¹

²² Forrás: GKI Digital – Árukereső.hu: Online Kiskereskedelmi Index 2016/IV²³

A termékkategóriák tekintetében a műszaki cikk termékkör generálta a harmadik negyedév legnagyobb bevételét (~13,1 milliárd forint), mely által e termék 2016 első három negyedévének forgalma 40,6 milliárd forintot tesz ki.²⁴

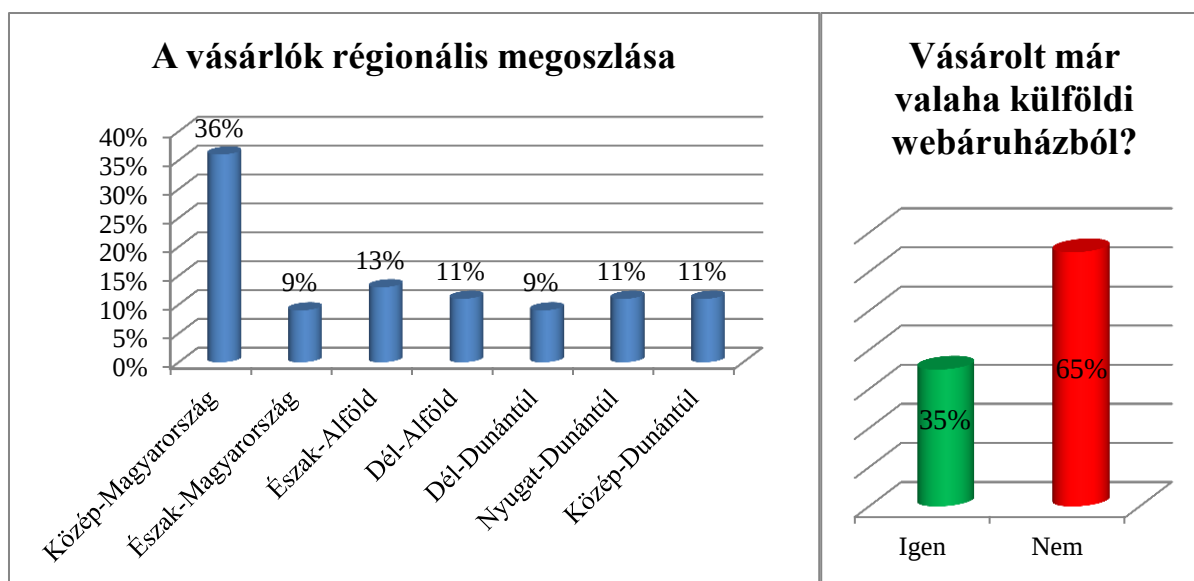
Az online vásárlás már nem kizárólag a fővárosra koncentrálódik, a digitális úton történő adásvételek 64 %-a esetében vidéki a vevő. A külföldi webáruházak vonatkozásában alacsonyabb a fogyasztói bizalom, mint a magyarok esetében.

²¹ Ld.: http://pr.arukereso.hu/wp-content/uploads/2016/11/OKI_2016_4_osszefoglalo_final.pdf, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

²² Ld.: http://pr.arukereso.hu/wp-content/uploads/2016/11/OKI_2016_4_osszefoglalo_final.pdf, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

²³ Ld.: http://pr.arukereso.hu/wp-content/uploads/2016/11/OKI_2016_4_osszefoglalo_final.pdf, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

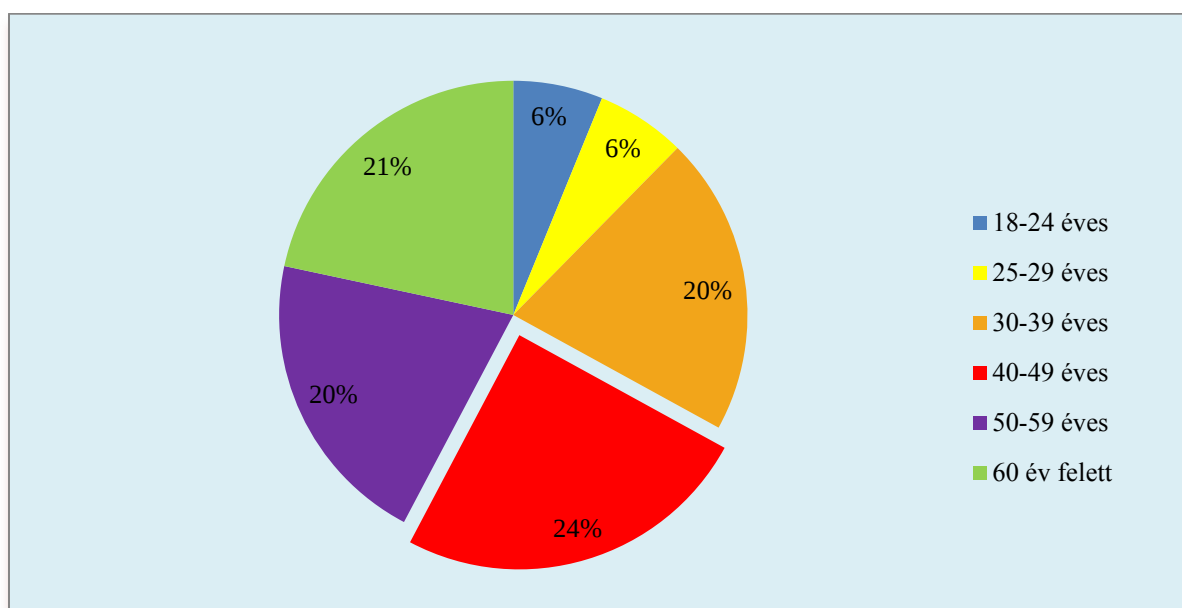
²⁴ Ld.: http://pr.arukereso.hu/wp-content/uploads/2016/11/OKI_2016_4_osszefoglalo_final.pdf, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

Forrás: eNET keresleti és kínálati oldali online kutatás 2015.²⁵

Az e-kereskedelem térnyerése a magyar fogyasztói szokásokra is komoly befolyással bír. A digitális úton történő vásárlás már az idősebb korosztályok esetében is egyre nagyobb népszerűségnek örvend hazánkban.

Az online vásárlók kor szerinti megoszlása

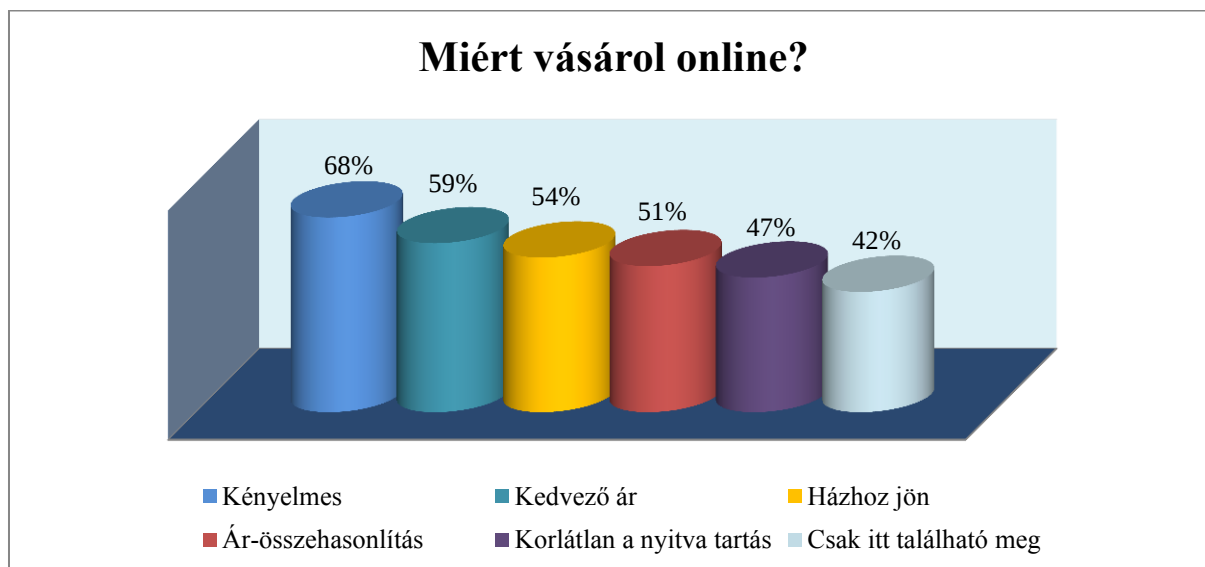
Forrás: GKI Digital, Árukereső.hu²⁶

A kereskedők szempontjából a dinamikus fejlődésen túl költséghatékonyak is tekinthető ezen üzletág, mivel az e-kereskedőknek nem szükséges üzletet fenntartaniuk (a kizárólag üzletben forgalmazható termékek kivételével), illetve egy a helyi jegyzőnek, mint az illetékes kereskedelmi hatóságnak történő bejelentést követően folytatható a tevékenység (kivéve természetesen az engedélyköteles termékek körét).

²⁵ Ld.: <http://www.enet.hu/hirek/e-kereskedelmi-korkep-2015/>; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

²⁶ Ld.: <http://www.marketinginfo.hu/hirek/article.php?id=36243>, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

A fogyasztók részéről az e-kereskedelem piacán fennálló kiélezett árverseny és az ártranszparencia fontos tényezők a magyar vásárlók árérzékenysége miatt, hiszen egyre inkább általános tapasztalat az interneten terméket vagy szolgáltatást rendelők részéről, hogy online vásárolni megéri: nem csak az árakat lehet ilyen módon könnyen összehasonlítani, sok kereskedő az elektronikus csatornán keresztül értékesített termékekre kedvezményt is nyújt, illetve valamilyen többlet értéket csomagol ahhoz.²⁷

Forrás: eNET keresletoldali online kutatás, 2016. májusi adatfelvétel²⁸

A kényelmi szempontok mellett azonban fontos kiemelni olyan **marketing stratégiai eszközöket** is, melyek ismeretében egy vállalkozás piaci helyzete stabilabbá válhat. Az online kiskereskedelem szereplői körében egyre tudatosabb és szorosabb a marketinghez fűződő kapcsolat. A fokozódó kínálat- és árverseny miatt az élbolyban maradás a korábbiakhoz képest egyre nagyobb mértékben függ a megfelelő mennyiségű és minőségű marketingtől. Ez a tény a kereskedők is felismerték, melynek eredményeként a webáruházak több, mint 2/3-a már egy előre elkészített marketing terv alapján működik. Összességében jóval elterjedtebb a kampány-szemléletű tervezés, így a stratégiával rendelkező kereskedők többségénél még nincs elkülönített költségvetése az egyes eszközöknek és médiafelületeknek.²⁹

A GKI Digital és az Árukereső.hu által végzett felmérés szerint, a megkérdezett hazai webáruházak egyszerre átlagosan négy féle marketing eszközt alkalmaznak annak érdekében, hogy minél nagyobb értékesítési mutatókat tudjanak elérni. Körükben még mindig népszerűek a bannerhirdetések,³⁰ a GoogleAdwords alapú hirdetések, valamint évről évre egyre többen építik fel az oldaluk tartalmát az aktuális SEO standardoknak megfelelően. A kereskedők 78%-a 2016. III. negyedévében már jelen volt a Facebook oldalán.³¹

²⁷ Ld.: <http://www.enet.hu/hirek/egyre-tobb-webkosarat-tol-a-magyar/?lang=hu>; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

²⁸ Ld.: <http://www.enet.hu/hirek/e-kereskedelmi-korkep-2016/?lang=hu>; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

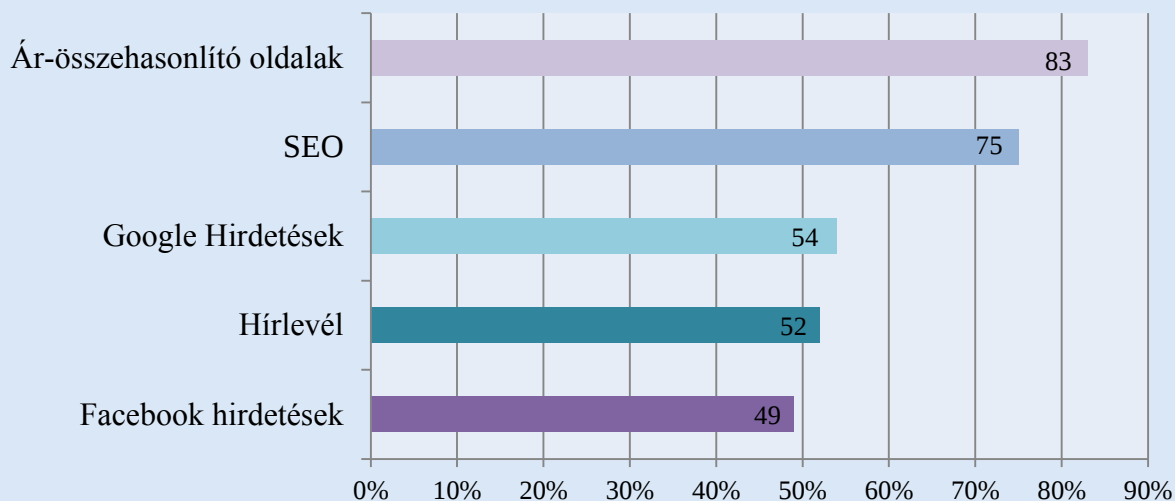
²⁹ Ld.: http://pr.arukereso.hu/wp-content/uploads/2016/09/OKI_2016_3_osszefoglalo_final.pdf; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

³⁰ Weboldalakon elhelyezett álló vagy mozgó reklámfelület.

³¹ Ld.: http://pr.arukereso.hu/wp-content/uploads/2016/09/OKI_2016_3_osszefoglalo_final.pdf; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

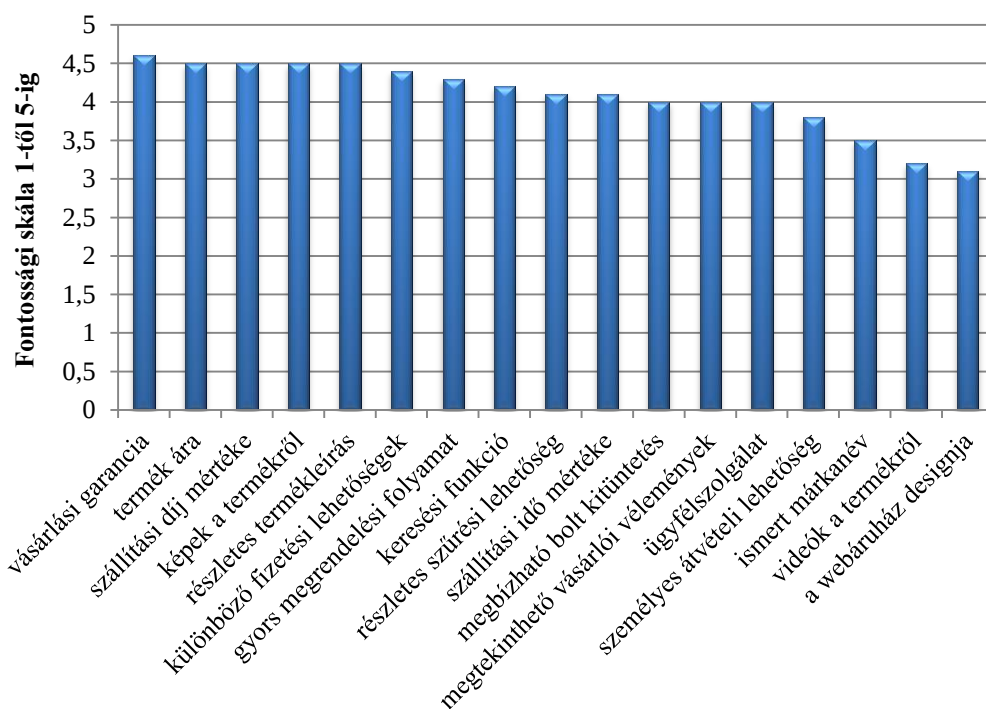
Év: 2016

Top 5 marketing eszköz (használati intenzitás szerint)

Forrás: GKI Digital –Árukereső.hu: Online Kiskereskedelmi Index 2016/III.³²

Mi számít?

Forrás: eNET saját, e-kereskedelmi lakossági kutatása a 18 év feletti rendszeresen internetezők körében, VeVa online kutatási közösség, 2015. májusi adatfelvétel, N=803 fő³³

³² Ld.: http://pr.arukereso.hu/wp-content/uploads/2016/09/OKI_2016_3_osszefoglalo_final.pdf; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

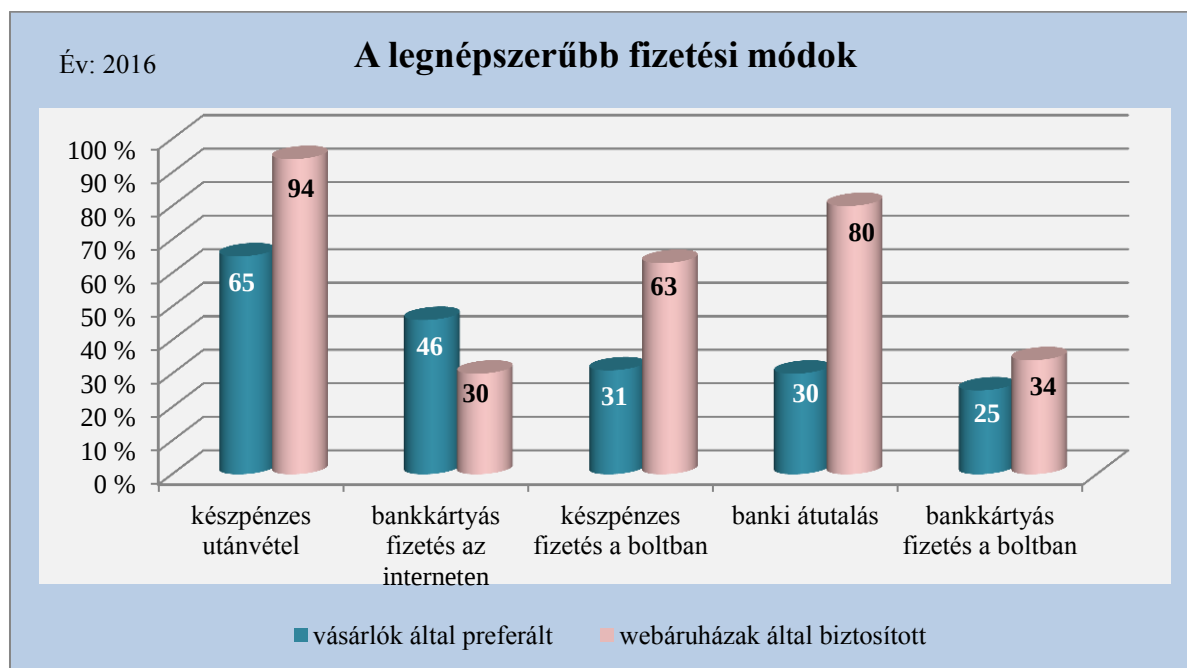
³³ Ld.: http://www.szek.org/content/media/www/mediastore/2/2060/1912/160331_pappkarakas-kitti_enet_mit-aruljak.pdf, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

A hazai online kiskereskedelmi piac és a vásárlói tudatosság növekedésével párhuzamosan a webáruházaknak is egyre inkább szem előtt kell tartaniuk azokat a szempontokat és szolgáltatásokat, amelyek alapján a vásárlóban pozitív összkép tud kialakulni a kereskedővel kapcsolatban. Az eddigi tapasztalatok és vásárlói visszajelzések szerint a pozitív élmény legfontosabb kelléke a precíz, pontos készletinformáció, valamint a gyors kiszállítás, és a felhasználóbarát reszponzív weboldal.³⁴

A GKI Digital online fizetési módok tekintetében végzett kutatása szerint a vásárlók döntő többsége még mindig a készpénz alapú, utánvétel átvetelt részesíti előnyben. Kevésbé veszik igénybe az online fizetési lehetőségek valamelyikét, azonban e megoldások szerepe és fontossága a jövőre nézve rendkívül meghatározó.³⁵

Az eNET és a SZEK.org közös, 2016. március 31-i felmérésében jelezte, hogy a webáruházak által **elérhetővé tett fizetési módok** között a leggyakoribb az utánvétel során készpénzben történő fizetés, a banki átutalás és készpénzes fizetés a boltban. Ezzel szemben már csak a webáruházak közel 30%-a biztosítja az internetes bankkártyás fizetést, online fizetést közvetítőn keresztül, fizetést a partnernél átvételi ponton, vagy csomag automatánál, illetve a bankkártyás fizetést a boltban. Míg a webáruházak kevesebb, mint 10%-a biztosítja az online fizetést mobiltelefonos alkalmazáson keresztül, vagy a bankkártyás fizetést utánvétel során.

A 2016-os e-kereskedelmi körkép adatai csak a legnépszerűbb, webáruházak által biztosított fizetési módokról adnak számot: készpénzes utánvétel (94%), banki átutalás (80%), készpénzes fizetés a boltban (63%), bankkártyás fizetés a boltban (34%), bankkártyás fizetés az interneten (25%). Ezen körkép adatai szerint a legnépszerűbb, vásárlók által preferált fizetési módok a következők: készpénzes utánvétel (65%), banki átutalás (30%), készpénzes fizetés a boltban (31%), bankkártyás fizetés a boltban (25%), bankkártyás fizetés az interneten (46%).

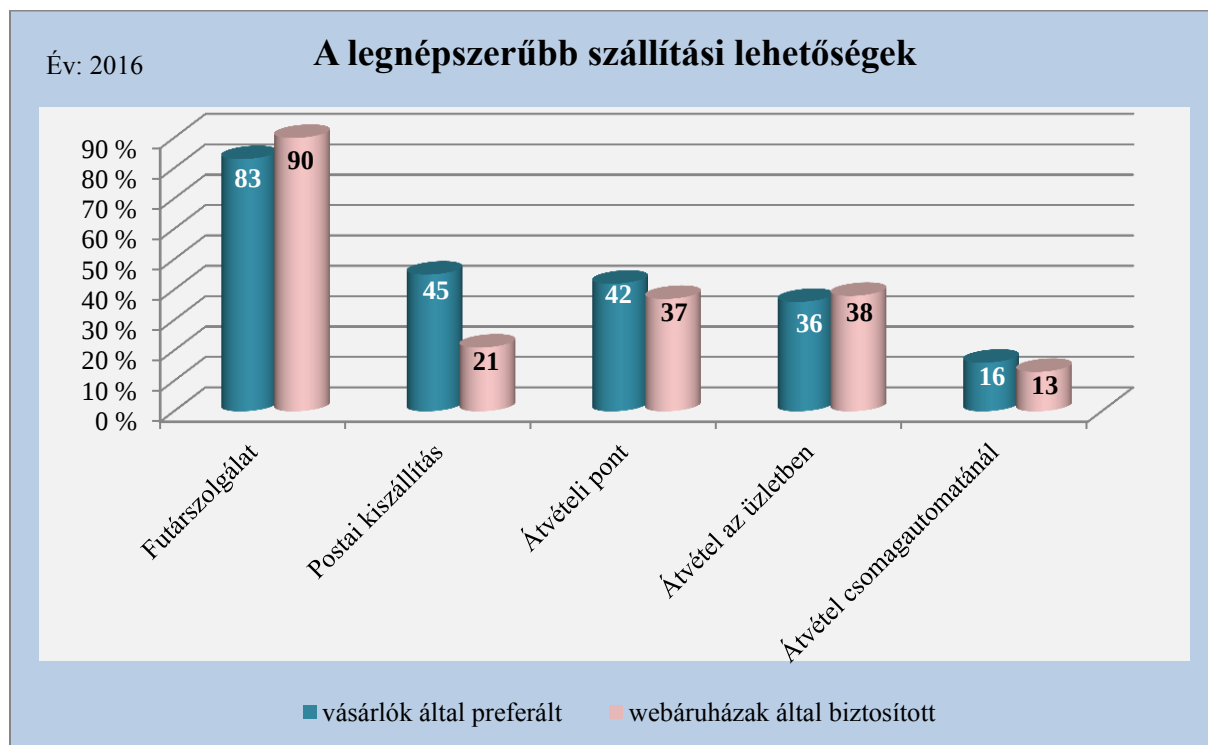

³⁴ Ld.: http://pr.arukereso.hu/wp-content/uploads/2016/11/OKI_2016_4_osszefoglalo_final.pdf, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

³⁵ Ld.: <http://www.gkidigital.hu/2015/10/29/a-magyar-online-kiskereskedelem-2015-infografika/>, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

Forrás: eNET, keresleti és kínálati oldali online kutatás, 2016.³⁶

A webáruházak a **szállítási módok közül** leggyakrabban a futárszolgálatot, a személyes átvételt a boltban, vagy a személyzettel rendelkező partneri ponton biztosítják. E körben a középmezőnyhöz tartozik a saját alkalmazottal vagy a Magyar Posta szállítási szolgáltatásának igénybevételével. Míg elenyésző a személyes átvétel csomagküldő automatánál és elektronikus terméknél interneten keresztül.

Forrás: eNET, keresleti és kínálati oldali online kutatás, 2016³⁷

A hazai vásárlók a kényelmet és a gyorsaságot keresik: az e-kereskedők 89 %-a szállít futárral, de közel kétharmaduk saját fizikai üzletében is **átadja** a megvásárolt árut. Közel minden 10. üzlet csomag automatába is kézbesít. Ma már számos webshop az utánvétes fizetésnél is kínál bankkártyás fizetési lehetőséget, a plasztikot a vásárlók sokszor az átvétohelyeken, az üzletekben vagy éppen a csomag automatáknál is használhatják. Így az utánvétellel fizetőknek sem kell lemondaniuk a kártyás vásárlás nyújtotta kényelemtől és biztonságtól.

Lemaradásként értékelhető, hogy 2016. I. félévében a webáruházak többségének a promóció többnyire még mindig a termék- vagy kosár-százalékos kedvezmény adását jelenti, miközben a nemzetközi trend az online vásárlás élmény fokozása felé mozdul. A kifejezetten egy napig tartó akciók esetében az átlagosan elérhető kedvezmény mértéke a tavalyi évhez képest a duplájára emelkedett. Az egyre változatosabb akciós lehetőségek, a konkurenciaharc és a jelentős árengedmények miatt az online vásárlók immár átlagosan 12%-os kedvezményben részesülhetnek a meghirdetett leárazások keretében.³⁸

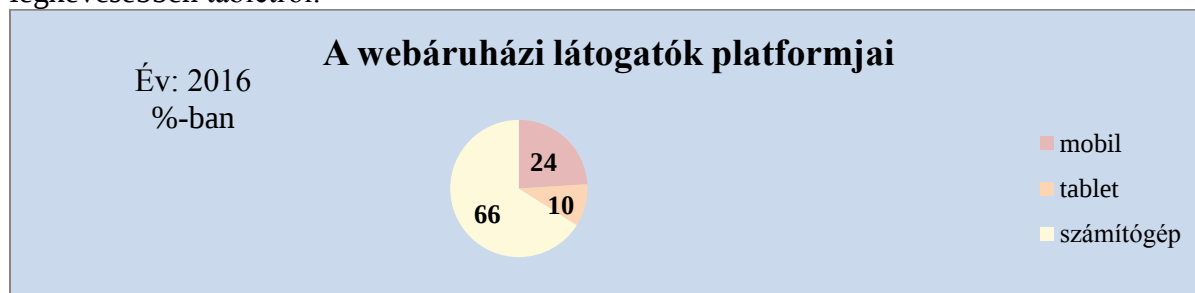
³⁶ Ld.: <http://www.enet.hu/hirek/e-kereskedelmi-korkep-2016/?lang=hu>; utolsó letöltés napja: 2017.február 1.

³⁷ Ld.: <http://www.enet.hu/hirek/e-kereskedelmi-korkep-2016/?lang=hu>; utolsó letöltés napja: 2017.február 6.

³⁸ Ld.: http://www.trademagazin.hu/wp-content/uploads/2016/09/OKI_2016_3_IG.jpg; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

A piaci konverziós ráta átlaga 2016. I. félévében 2,1 % – azaz 100 látogatás átlagosan 2,1 vásárlást eredményez. A számítástechnika szektor jár az élen a maga 2,6%-os arányával, miközben az otthon, kert szektorban mindössze 1,4%-ot tudnak elérni az online áruházak.³⁹

2016-ban a legtöbben személyi számítógépükről vásároltak webáruházból, míg a legkevesebben tabletről.

Forrás: eNET, keresletoldali online kutatás, 2016. májusi adatfelvétel⁴⁰

Összességében elmondható, hogy a nemzetgazdaság számára kiemelten fontosak azok az eredmények, amelyeket az elmúlt évek során a digitális kereskedelem teljesítményének növekedésével sikerült elérni.

Az internetről és a digitális fejlesztésekről szóló nemzeti konzultáció (InternetKon) eredményei alapján a Kormány által végrehajtandó Digitális Jólét Programjáról szóló 2012/2015. (XII. 29.) Korm. határozat 6. d. pontja alapján a Kormány számára készült a **kis- és középvállalkozások informatikai helyzetéről és ügyintézési lehetőségeiről jelentés, valamint intézkedési terv javaslat a jelenlegi helyzet javításáról**. E jelentés (6. o.) szerint az infokommunikációs technológiák és szolgáltatások alkalmazása és megfelelő igénybevétele ma már kulcsfontosságú a gazdaság minden ágazatában, hiszen a működési hatékonyság, versenyképesség már nem biztosítható ezek nélkül. A magyar vállalati szektor IKT használatáról megállapítható, hogy elmaradást mutat más országok mutatóihoz képest. A hazai vállalkozások a működésükhöz szükséges alapvető infokommunikációs eszközöket és szolgáltatásokat sem olyan mértékben veszik igénybe, mint az elvárható lenne. A komplexebb, magasabb informatizáltsági szintet lehetővé tevő, üzleti folyamatokat támogató alkalmazásoknál (pl. ERP, CRM) pedig még jelentősebb az elmaradás. Az IKT eszközök és szolgáltatások alacsony használati szintje jelentősen korlátozza a termelékenység és a vállalati hatékonyság növekedését.

A főbb vállalati informatikai mutatók tekintetében a magyar vállalkozások a következőképpen állnak uniós összehasonlításban:

Vállalati IKT használat	2015		Vállalati IKT használat	2016	
	Magyar-ország (%)	EU 28 átlag (%)		Magyar-ország (%)	EU 28 átlag (%)
Weboldallal rendelkező vállalkozások aránya	64,5	75,3	Weboldallal rendelkező vállalkozások aránya	67,8	77,0
Kifinomult funkciókkal ellátott weboldallal	57,4	55,5	Kifinomult funkciókkal ellátott weboldallal	60,1	57,5

³⁹ Ld.: http://www.trademagazin.hu/wp-content/uploads/2016/09/OKI_2016_3_IG.jpg; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

⁴⁰ Ld.: <http://www.enet.hu/hirek/e-kereskedelmi-korkep-2016/?lang=hu>; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

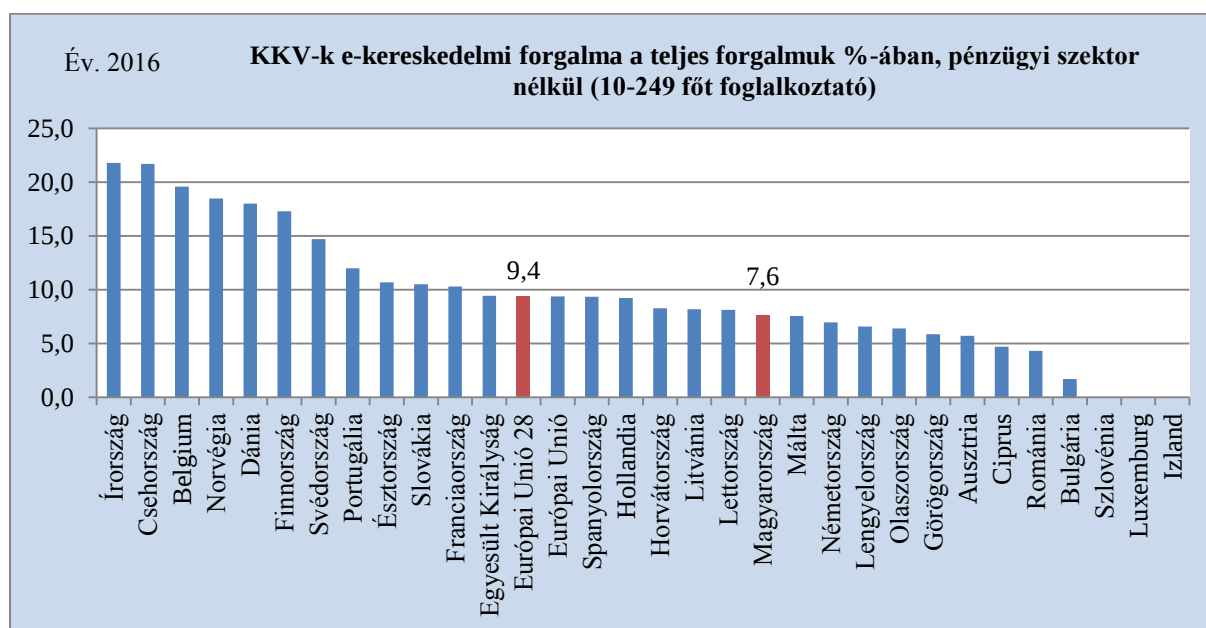
rendelkező vállalkozások aránya			rendelkező vállalkozások aránya		
Szélessávú internettel ellátott vállalkozások aránya	87,4	92,6	Szélessávú internettel ellátott vállalkozások aránya	88,0	91,9
Integrált belső folyamatokkal (ERP-vel) rendelkező 10 fő feletti KKV-k aránya	14,5	34,3	Integrált belső folyamatokkal (ERP-vel) rendelkező 10 fő feletti KKV-k aránya	még nincs 2016-os adat	még nincs 2016-os adat
E-kereskelemből származó forgalom aránya a 10 fő feletti KKV-knál	7,01	9,36	E-kereskelemből származó forgalom aránya a 10 fő feletti KKV-knál	7,62	9,37
E-közigazgatási szolgáltatásokat használó vállalkozások aránya	nincs adat	nincs adat	E-közigazgatási szolgáltatásokat használó vállalkozások aránya	nincs adat	nincs adat

Forrás: Digital Agenda Scoreboard <http://digital-agenda-data.eu>

A jelentés (7. o.) úgy foglal állást, hogy az lenne optimális, ha a vállalkozások nagyobb mértékben kihasználnák az online kereskedelemben, a közösségi médiában és a felhőalapú alkalmazásokban rejlő lehetőségeket.

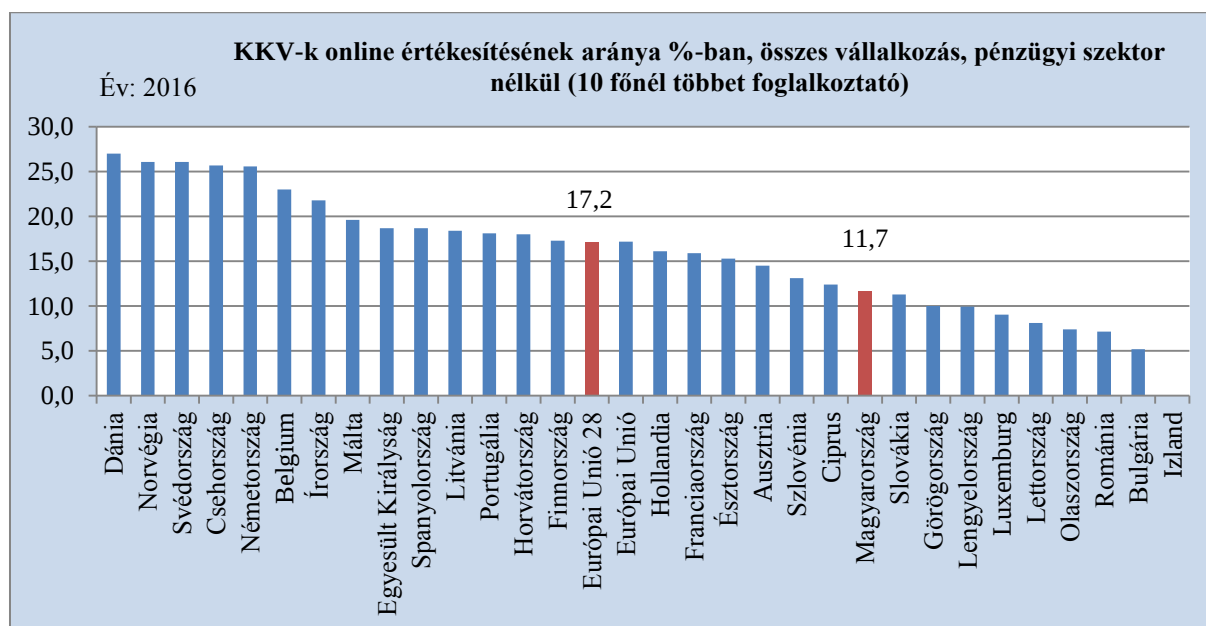
A jelentés (11-13. o.) utal arra, hogy a hazai vállalkozások **elektronikus kereskedelemmel** kapcsolatos tevékenységének indikátorai nem mutatnak túl kedvező képet. Bár az elektronikus kereskedelmi forgalom éves szinten 30-40%-os növekedést mutat, még nem sikerült behozni az uniós átlagtól való lemaradást, amely főleg a B2B (business-to-business) bevételek nem kellő mértékének köszönhető.

A KKV-k 2016. évi e-kereskedelmi forgalma a teljes forgalmuk százalékában (pénzügyi szektor nélkül) 7,6% (HU) 9,4% (EU28) volt.

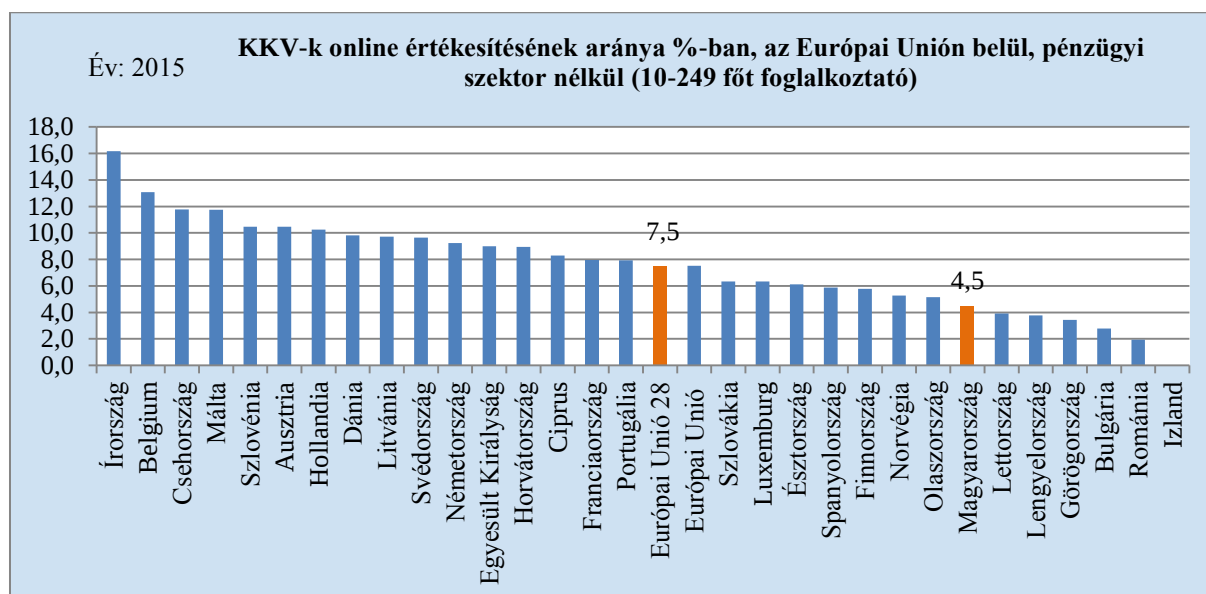
Forrás: Digital Agenda Scoreboard, <http://digital-agenda-data.eu>

Ezen jelentés az e-kereskedelmi forgalom szempontjából is lemaradást azonosított az EU 28 átlagához viszonyítva. Az online értékesítés terén a KKV-k online vállalati értékesítésének aránya 2016-ban (pénzügyi szektor nélkül): 11,7 % (HU) 17,2% (EU28) volt.

Forrás: Digital Agenda Scoreboard, <http://digital-agenda-data.eu>

A jelentés szerint továbbá az online értékesítés terén Magyarország szintén csak a tagországok utolsó harmadában van. A KKV-k online értékesítése az Európai Unión belül 2015-ben (pénzügyi szektor nélkül): 4,5% (HU) 7,5% (EU28) volt.

Forrás: Digital Agenda Scoreboard, <http://digital-agenda-data.eu>⁴¹

⁴¹ E körben még nem állnak rendelkezésre a 2016-os adatok.

A jelentés szerint a hazai vállalkozások e-gazdaságbeli lemaradása finanszírozási, kisebb mértékben szabályozási, illetve döntő részben motivációs, szemléletbeli, képzettségi, vagyis humán tőke tényezőkre vezethető vissza.

A vállalkozások a működésükhöz szükséges alapvető kiadások mellett a tőkehiányosságuk miatt külső segítség nélkül nem, vagy csak nehezen tudják finanszírozni az infokommunikációs technológiai fejlesztésekre irányuló beruházásokat. Az infokommunikációs technológiai típusú fejlesztési költségekkel a KKV-k általában csak minden más után kalkulálnak. A finanszírozási hiányhoz az is hozzájárul, hogy a bankok, pénzügyintézetek nem, vagy nem szívesen hiteleznek (csak) infokommunikációs fejlesztésekre a cégeknek (amennyiben az nem társul más kiadással pl. gépbeszerzéssel).

Egyes vállalati infokommunikációs technológiai megoldásoknál, ahol a jogi háttér szerepe fontos (lásd pl. e-számlázás, e-fizetés), a szabályozási környezet rugalmatlansága, a hatóságok nehézkes hozzáállása is gátolhatja ezen alkalmazások gazdaságbeli terjedését.

A hazai KKV vezetők, döntéshozók, tulajdonosok hiányos információkkal rendelkeznek az infokommunikációs technológiai vállalati felhasználási lehetőségeiről. A KKV-knál sok alkalmazott nem rendelkezik a munkájához megfelelő szintű infokommunikációs technológiai kompetenciákkal, pedig egyre nagyobb igény fog felmerülni magasabb infokommunikációs technológiai tudású munkavállalók foglalkoztatására. Az infokommunikációs technológiai eszközök és megoldások használhatóságának korlátozott ismerete, valamint a részben emiatt is alacsony infokommunikációs technológiai beruházási hajlandóság alacsony színvonalú vállalati folyamatintegrációt és az infokommunikációs technológiákban rejlő lehetőségek korlátozott igénybevételét, továbbá az e-közigazgatási szolgáltatások nem megfelelő kihasználtságát eredményezik. További probléma e körben, hogy kevés a kifejezetten vállalkozásoknak szóló szolgáltatás, az elérhetőek közül pedig sok nehezen használható, valamint előfordulnak gyenge minőségű e-szolgáltatások is. A vállalkozások képviselőit, e-ügyintézésre jogosult azonosítása törvényileg nem megoldott. Azonosítás nélkül a vállalkozások hatósági e-ügyintézési lehetősége eleve korlátozott.

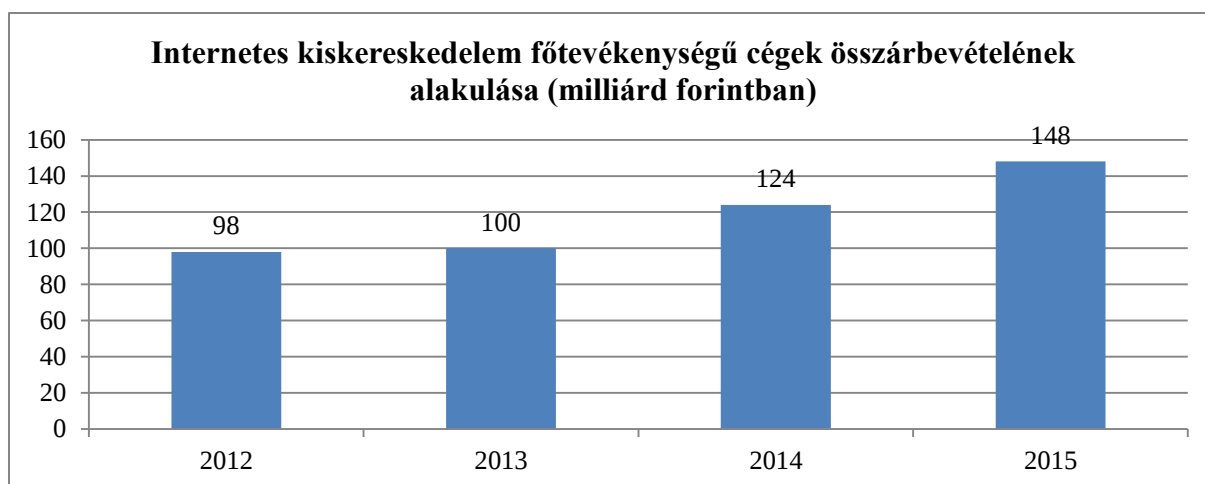
Előrejelzés a hazai kiskereskedelembe:

A kiskereskedelmi eladási forgalom (2010–2015)

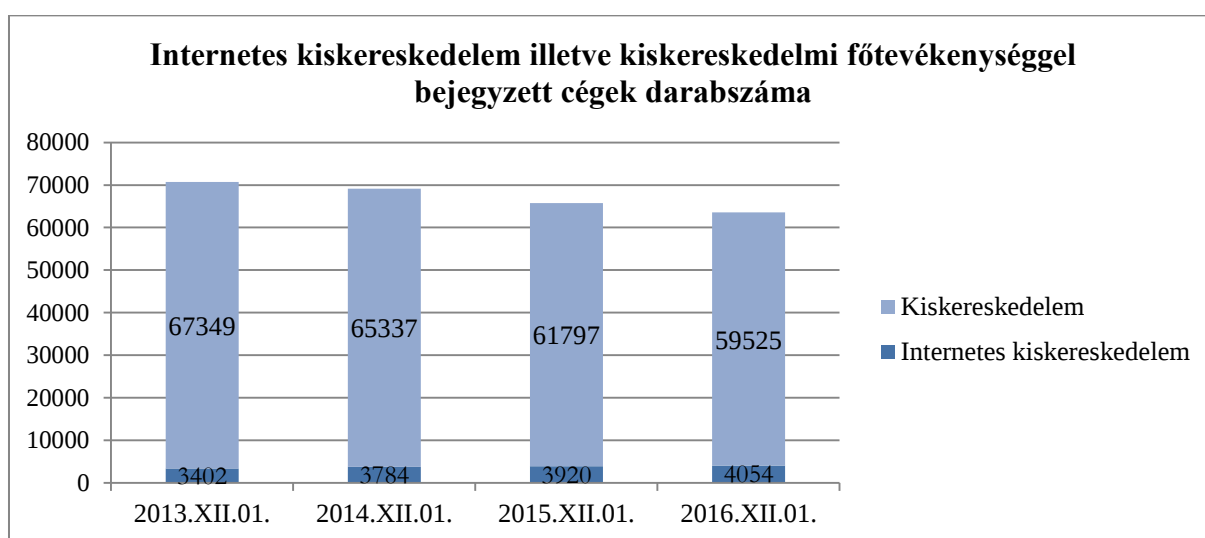
2010	2011	2012	2013	2014	2015
7 200 060	7 677 577	8 069 595	8 360 527	8 796 389	9 117 748

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal, az adatok millió forintban értendők.⁴²

⁴² Ld.: http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_okfb002.html; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

Forrás: DigitalHungary (a Bisnode kutatása alapján)⁴³

Forrás: DigitalHungary (a Bisnode kutatása alapján)⁴⁴

A fenti kiskereskedelmi forgalmi adatok megerősítik, hogy a háztartások vásárlási kedve visszatért, miután jövedelmi kilátásaikat sokkal pozitívabban látják. Ezt alátámasztják az első negyedéves GDP-adatok is: a belső fogyasztás számottevő bővülése figyelhető meg, 2003 óta nem látott mértékű, közel 5%-os növekedést mutatott a háztartások fogyasztási kiadásának változása. A lakosság vásárlóerejét támogatják a növekvő keresetek, az erősödő foglalkoztatás, a kormányzat intézkedései, valamint a mérsékelt inflációs környezet is.

Az idei évben tovább folytatódik a kiskereskedelmi forgalom növekedése, és ezzel párhuzamosan a háztartások fogyasztásának növekedése, melynek hátterében több tényező áll. A kormányzat legújabb intézkedései támogatják a fogyasztás erősödését. A munkaerőpiacot érintő megállapodás a bérek emelkedésén keresztül az áfa-csökkentésekhez hasonlóan a fogyasztást is serkenteni fogja. A személyi jövedelemadó csökkentésének köszönhetően összességében több pénz marad a háztartásoknál. Ezen túlmenően a kétgyermekes családi

⁴³ Ld.: <http://www.digitalhungary.hu/e-volution/A-webaruhazak-harmada-veszteseges/3739/> utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

⁴⁴ Ld.: <http://www.digitalhungary.hu/e-volution/A-webaruhazak-harmada-veszteseges/3739/>, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

adókedvezmény fokozatos emelése, egyes állami közszolgáltatások díjának, valamint bizonyos illetékeknek a mérséklése vagy eltörlése is ösztönzi a fogyasztást.

Módszertani szempontból ugyan a kiskereskedelmi forgalom és a fogyasztási kiadások között jelentős különbség figyelhető meg – mivel utóbbi a szolgáltatásokat is magába foglalja –, a két mutató jellemzően együttmozog. Az elmúlt évben a kiskereskedelmi forgalom adatait felfelé torzíthatta az online kasszarendszer bevezetésének gazdaságfehérítő hatása, azonban 2015 utolsó negyedévére a pénztárgépek piactisztító hatása kifutott, így a mutató a jövőben jobban jelezheti a fogyasztás alapfolyamatait.

Mindezek eredőjeként, valamint a tényadatokat is figyelembe véve 2016-ban a háztartások fogyasztási kiadása akár a Konvergencia Programban előrejelzett 3,9%-nál nagyobb mértékben is növekedhet.

3.3.2. A digitális kereskedelem fogyasztóvédelmi vetülete

Az egyes központi hivatalok és költségvetési szervi formában működő minisztériumi háttérintézmények felülvizsgálatával összefüggő jogutódlásáról, valamint egyes közfeladatok átvételéről szóló 378/2016. (XII. 2.) Kormányrendelet értelmében a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) 2016. december 31. napjával beolvasdos különválás útján megszűnt. A Hatóság általános jogutódja a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, az elsőfokú fogyasztóvédelmi hatósági feladatok a kormányhivataloktól a járási hivatalokhoz, míg a másodfokú hatósági feladatok – amelyeket korábban a Hatóság látott el – országos illetékességgel a Pest Megyei Kormányhivatalhoz kerültek.⁴⁵

Az elektronikus kereskedelem területének ellenőrzése a fogyasztóvédelmi hatóság kijelöléséről szóló 387/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (3. § (4) bekezdés d) pontja) alapján elsődlegesen a megyeszékhely szerinti járási hivatal feladata.

Éves ellenőrzései keretében a Hatóság a fogyasztóvédelmi/piacfelügyeleti hatáskörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalokkal együtt a klasszikus webáruházakat vizsgálja, amelyeknek ismerve, hogy az ügylet egy virtuális vásárlás során jön létre (és nem elektronikus levelezés útján).

A Hatóság az elektronikus kereskedelmi tevékenység jogszerűségének ellenőrzéséről 2015 novemberében készített, éves összefoglaló jelentése szerint az utóbbi három év eredményeit tekintve az ellenőrzések a vállalkozások átlagosan 80%-ánál találtak hiányosságot. Az ellenőrzések alapján a kifogásolási arány 2013-ban 70%, 2014-ben 80%, míg 2015-ben 88% volt. Az utóellenőrzések (ismételt ellenőrzés) során 2013-ban 41%, 2014-ben 59%, míg 2015-ben 63% volt a hiányosság, tehát évről évre nő, átlagosan 54% ezek aránya, mely jóval nagyobb a többi fogyasztóvédelmi témakörben lefolytatott vizsgálat során első alkalommal tapasztalt kifogásolási arányhoz képest.

Az egyik leggyakoribb jogsértés a fogyasztó elállási jogáról való tájékoztatás elmulasztása, illetve a megtévesztő tájékoztatás. A webáruházak a ténylegesen feltüntetendő árak kötelezettségét is több esetben megsértették. Az e-kereskedők hiányos ismereteivel indokolható az online kereskedelem területén tapasztalható magas kifogásolási arány, amely még az utóellenőrzések során is magas volt. Erre tekintettel mindenképpen szükséges a vállalkozások naprakész, egyszerű és világos tájékoztatása, illetve a szektorban felmerülő új típusú jogsértésekkel szembeni határozott hatósági fellépés.

⁴⁵ Ld.: <http://fogyasztovedelem.kormany.hu/>, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

Pozitívumként emelhető ki, hogy a legtöbb esetben a vállalkozások önként kijavították a fogyasztóvédelmi hatóság által észlelt hibákat. A 2014. évben 6 esetben, összesen 735.000 Ft-os kiszabott bírsággal ellentétben a 2015. évben csupán 3 esetben került sor bírságkiszabásra 275.000 Ft összértékben.⁴⁶ A próbavásárlások tapasztalatai alapján megfigyelhető ugyanakkor, hogy a szolgáltatók egyre nagyobb része tisztában van a kötelezettségeivel, és megtéríti a fogyasztó által kifizetett összegeket, ha a megrendelt termékek visszaküldésére kerül sor.

Az elektronikus kiskereskedelmi piac folyamatosan bővül, naponta jelennek meg újabb webáruházak, és a fogyasztók egyre nagyobb hányada intézi ma már bevásárlásait az internet útján. Mindezt a jövőre nézve is indokoltnak tekinthetők ezen a területen a tudatos fogyasztóvá válás érdekében az oktató munka folytatása és a célzott ellenőrzések erősítése. Ennek jegyében a Hatóság 2015-ben az ÁROP szervezetfejlesztési pályázati projekt keretében létrehozott egy minta webáruházat (<http://mintawebaruhaz.nfh.hu/hu/>), ahol mind a vállalkozók, mind a fogyasztók megismerkedhetnek a jogszerű működtetéssel kapcsolatos jogszabályi előírásokkal, egy ideális webáruház felépítésével és a vásárlás menetével.

2016 áprilisában készült el az internetről és a digitális fejlesztésekről szóló nemzeti konzultáció (InternetKon) eredményei alapján a Kormány által végrehajtandó Digitális Jólét Programjáról szóló 2012/2015. (XII. 29.) Korm. határozat 5. c) pontjának megfelelően a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium jelentése az e-kereskedelem területén a **fogyasztóvédelmi intézményrendszer működéséről és a bírságolási gyakorlatáról**. A jelentés utal rá, hogy az e-kereskedelem Magyarországon dinamikusan növekszik, ezzel összhangban egyre több fogyasztói jogsérelem is jelentkezik. Bemutatja továbbá az e-kereskedelem hazai helyzetét, az ezt igénybe vevő fogyasztói rétegeket, a Magyarország V. középtávú fogyasztóvédelmi politikájának megvalósítására irányuló, 2018-ig szóló feladatterv végrehajtásához szükséges kormányzati intézkedések kapcsolódási pontjait.

Emellett listázta az e-kereskedelem tekintetében a fogyasztóvédelemhez kapcsolódó jogszabályokat, bemutatta az e-kereskedelmi vállalkozásokat ellenőrző hatóságokat, az ellenőrzések főbb tapasztalatait, a bírságolási gyakorlatot, a fogyasztói panaszok megoszlását a fogyasztóvédelmi szempontból aggályos új jelenségekről. Külön is kitért az e-kereskedelmi vállalkozások által megvalósított fogyasztóvédelmi szempontból súlyosnak tekinthető jogsértésekre, valamint 2016-tól új igényérvényesítési lehetőséget jelentő online vitarendezésre. A jelentés megállapította, hogy a tisztán csak webáruházakat működtető vállalkozások nagy részben KKV-nak minősülnek. Tekintettel a fentiekben részletezettekre és az évről évre növekvő kifogásolási arányra, indokolt a bírságolási gyakorlat módosítása, valamint a Digitális Jólét Program által is előírt feketelista létrehozása. Az online vitarendezés (mind határon átnyúló, mind belföldi fogyasztói jogvita) tekintetében kiemelkedő szerepet játszanak a békéltető testületek is, melyek 2016. február 15-től online fogyasztói jogviták esetén eljárnak, ezáltal biztosítva az e-kereskedelmi szektorban az egyéni fogyasztói jogérvényesítés egy, a bírósági pereskedésnél egyszerűbb és gyorsabb formáját.

Az internetről és a digitális fejlesztésekről szóló nemzeti konzultáció (InternetKon) eredményei alapján a Kormány által végrehajtandó Digitális Jólét Programjáról szóló 2012/2015. (XII. 29.) Korm. határozat 5. a) pontjának megfelelően a Belügyminisztérium 2016 májusában elkészítette, az **internetes kereskedelemben elkövetett csálásokkal kapcsolatos** nyomozások eredményességének növelését célzó intézkedési tervről szóló

⁴⁶ Vizsgálандó a fogyasztóvédelmi bírság KKV-k és nagyvállalatok vonatkozásában azonos szabályozási logika melletti szabályozás lehetősége a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvényben (47/C. §).

jelentést. A nyomozások eredményességének további növelése érdekében az alábbi jogszabályok módosításának, illetve intézkedések megtételét javasolta a Belügyminisztérium a jelentésben.

1. Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 159/A. § (3) bekezdés alapján az elektronikus **hírközlési szolgáltató** legyen **köteles** a szolgáltatás nyújtásával összefüggő, a törvényben meghatározott **adatokat** az előfizetői szerződés megszűnését, illetőleg az adatok keletkezését követően **megőrizni**.
2. Az elkövetők sikeres felderítése, nyomon követése érdekében a **megőrzési idő 3-5 évre emelkedjen**.
3. A **személy- és vagyonvédelmi**, valamint a **magánnyomozói tevékenység** szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény 31. §-ában meghatározottakat a rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvétel **megőrzési idejének** szempontjából felül kell vizsgálni.
4. A Hatóság bevonásával az online vásárlási felületet biztosító shopok, marketek stb. vonatkozásában egy **minősítési rendszer, biztonsági tanúsítvány kidolgozásának** lehetőségét meg kell vizsgálni.
5. A pénzügyi intézmények esetén a **haladéktalan adatszolgáltatási** kötelezettség kiterjesztését meg kell fontolni.
6. Egy **ellenőrző mechanizmust** szükséges bevezetni a **gyanús pénzügyi tranzakciókban** érintett számlamozgások tekintetében a bankszámlaforgalmi adatok hatékony, valós idejű megismerése, nyomon követése céljából.
7. Szükséges megteremteni a bankszámla **adatok elérésének** technikai, informatikai lehetőségét is.

3.3.3. A kereskedelmi hatósági ügyek digitalizációja

A szakmai szervezetekkel történt egyeztetést követően világossá vált, hogy a Kormány célkitűzései összhangban vannak a piaci szereplők igényeivel is. Több szervezet hívta fel a figyelmet annak fontosságára, hogy a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentése kiemelt jelentőséggel bír. Minél kevesebb bürokratikus teher hárul egy vállalkozásra, annál több idő jut a gazdasági tevékenység tényleges végzésére.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény alapján a kereskedelmi hatósági jogban is sor kerül az elektronikus ügyintézés korlátozásainak lebontására.

Megjegyzendő, hogy az ügyfélkapun keresztül elektronikusan lehet a Webes ügysegéd szolgáltatás segítségével bejelenteni az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdését, egyéni vállalkozói adatok változását, tevékenység szüneteltetését, illetőleg szüneteltetett tevékenység folytatását. Lehetőség van bejelenteni egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetését, illetve amennyiben egyéni vállalkozói igazolvánnyal rendelkezik az ügyfél, úgy ezzel kapcsolatosan is tehet bejelentést. Amennyiben nem rendelkezik igazolvánnyal, úgy itt igényelheti azt. Kérhet igazolást az egyéni vállalkozók nyilvántartásában kezelt adatairól.⁴⁷ Ennek mintájára volna szükség a kereskedelmi jog által előírt bejelentési és engedély kérés eljárásokban hasonlóan megnyitni az ügyfélkapun történő elektronikus ügyintézés lehetőségét.

A kereskedelmi jog területét érintően várhatóan a digitalizáció fokozására sor fog kerülni, amely jelentősen hozzájárul a kereskedelmi tevékenység megindításának, folytatásának könnyítéséhez, mely által a belföldi kereskedelem erősödhet.

3.3.4. A digitális kereskedelem fejlesztésére elérhető állami támogatások jelenlegi hiánya

Az új digitális kereskedők piacra lépésének és a fennálló digitális kereskedők piacbővítésének segítésére szóba jöhet a Mikro-, kis- és középvállalkozások piaci megjelenésének támogatása c. pályázat (<https://www.palyazat.gov.hu/doc/4463>). Az ehhez kapcsolódó pályázati felhívás azonban jelenleg felfüggesztés alatt áll. Célja a KKV-k nemzetközi piacra lépésének támogatása. Támogatható tevékenységek között szerepel a piackutatás, a külföldi kiállításon/vásáron való részvétel, marketing eszközök készítése, honlapfejlesztés. 2017. első negyed évében várható a felhívás újraindítása, ahol egyeztetés tárgya lesz, hogy a korábbi feldolgozóiparra történő korlátozás eltörlésre kerüljön.

A pályázaton részt venni jogosultak körének kitágítása során felvethető a digitális kereskedők felé való nyitás lehetősége.

A hagyományos kereskedők digitális kereskedővé válásának segítése vonatkozásában 2015-ben került meghirdetésre az **Infokommunikációs motivációs, szemléletformáló és kompetencia-fejlesztő program KKV-knak** című kiemelt program (<https://www.palyazat.gov.hu/doc/4457>), amelynek megvalósítása jelenleg is zajlik. Mivel kiemelt felhívás, ezért kedvezményezettjei a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1006/2016. (I. 18.) Korm. határozatban (2. melléklet 7. pont) kerültek kijelölésre. Ennek a szakpolitikai felelőse a

⁴⁷ Ld.: <https://ugyintezes.magyarorszag.hu/szolgaltatasok/egyenivallalkozasonline.html>; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

Nemzeti Fejlesztési Minisztériumon belül az Infokommunikációs Gazdaság- és Társadalomfejlesztési Főosztály.

Az infokommunikációs fejlesztések támogatására irányuló pályázati felhívások közül 2016. decemberében jelentek meg a GINOP-3.2.2-8.2.4-16 kódszámú „**Vállalati komplex infokommunikációs és mobilfejlesztések, felhőalapú online üzleti szolgáltatások terjesztésének támogatása**”, valamint a GINOP-3.1.2-8.2.4-16 kódszámú „**Az infokommunikációs ágazatban működő mikro-, kis- és középvállalkozások által előállított termékek és szolgáltatások piacosításának, nemzetközi piacokra való belépésének támogatása**” című pályázati felhívások. A támogatási kérelmek benyújtása 2017. márciusától lehetséges.

A támogatható tevékenységek között szerepelnek olyanok is, amelyek hozzájárulhatnak a digitális kereskedővé váláshoz. **A GINOP-3.2.2-16 vállalati komplex infokommunikációs és mobilfejlesztések, felhőalapú online üzleti szolgáltatások terjesztésének támogatása című konstrukció esetében:** elektronikus kereskedelmi rendszerek és mobil technikák bevezetéséhez és működtetéséhez szükséges informatikai eszközök és immateriális javak beszerzése, valamint a szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatási, tanácsadási és betanítási tevékenységek költsége is.

A fenti pályázati felhívás esetében a **pályázók köre** olyan mikro-, kis- és középvállalkozás lehet, amely rendelkezik két lezárt üzleti évvel, valamint létszáma minimum 2 fő és nem agrárgazdasági termelő vagy halászati ágazatban tevékenykedik.

A digitális kereskedők IKT beszerzéseinek segítése vonatkozásában a GINOP-1.2.1-15 és GINOP-1.2.2-15 felhívások a KKV-k kapacitásbővítő fejlesztését támogatták. A GINOP 1.2.1.-16 és GINOP 1.2.2-16 felhívások 2016. december 2-a óta új felhívásként, azonban kizárólag feldolgozóipari KKV-k számára elérhetőek, csupán minimális IKT beszerzésére adnak lehetőséget, amennyiben a beszerzés a termeléshez/gyártáshoz kapcsolódik. **A probléma tehát az, hogy általában a kereskedelemben tevékenykedő cégek nem juthattak/juthatnak hozzá ehhez a forráshoz. GINOP forrásból e célra való támogatás elérhetővé tétele érdekében szükséges az elsődlegesen hatáskörrel rendelkező szakpolitikai felelősök egyetértése.** Ezek ugyanis célzottan iparfejlesztési célú pályázatok, amelyek egyúttal az Irinyi Terv megvalósítását segítő legnagyobb összegű pályázati konstrukciók. Az iparfejlesztési célok – később pedig az Irinyi Terv – támogatása érdekében a szolgáltató szektor szándékosan lett kizárva a GINOP 1.2-es konstrukciók nagyobb részéből.

4. A DIGITÁLIS KERESKEDELEMFEJLESZTÉS STRATÉGIAI CÉLJAI

A Digitális Kereskedelem-fejlesztési Stratégia (DKFS) általános célja, hogy a hazai digitális kereskedők az Európai Unióban a legjobb tíz ország listáján belül minél előkelőbb helyet szerezzenek meg az összes online kiskereskedelmi forgalom tekintetében. Magyarország jelenleg az Európai Bizottság által közzétett adatok jelenlegi állása szerint a 10. helyen áll uniós szinten az online kiskereskedelmi forgalom tekintetében.⁴⁸ Ennek érdekében szükséges jelen előterjesztés 1. sz. mellékletében foglalt kormányhatározati pontokkal összhangban speciális **stratégiai célul** kitűzni

1. az új digitális kereskedők piacra lépésének segítését,
2. a fennálló digitális kereskedők piacbővítésének segítését,
3. a hagyományos kereskedők digitális kereskedővé válásának segítését,
4. a digitális kereskedők infokommunikációs technológia beszerzéseinek segítését,
5. a digitális kereskedőkre vonatkozó szabályozás fejlesztését, jogkövetés segítését,
6. a belföldi lakosság belföldi digitális kereskedőktől való vásárlásra ösztönzését,
7. a belföldi helyi termék forgalom digitális kereskedelemben történő növelését.

⁴⁸ Ld.: [http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries#chart={\"indicator-group\":\"ecommerce\",\"indicator\":\"e_eturn\",\"breakdown\":\"ent_all_xfin\",\"unit-measure\":\"pc_turn\",\"ref-area\":\[\"BE\",\"BG\",\"CZ\",\"DK\",\"DE\",\"EE\",\"IE\",\"EL\",\"ES\",\"FR\",\"IT\",\"CY\",\"LV\",\"LT\",\"LU\",\"HU\",\"MT\",\"NL\",\"AT\",\"PL\",\"PT\",\"RO\",\"SI\",\"SK\",\"FI\",\"SE\",\"UK\",\"EU27\",\"EU28\",\"HR\",\"IS\",\"NO\"\]};](http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries#chart={\) utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

5. A CÉLOK ÉS INTÉZKEDÉSEK RÉSZLETES BEMUTATÁSA

Előjáróban hangsúlyozandó, hogy létrejött és 2016. október 20. napján tartotta alakuló ülését a tárcaközi Digitális Kereskedelemfejlesztési Munkacsoport, amelyben a kormány adózásért, számvitelért, felnőttképzésért, cégjogért, társasági jogért, állami támogatásokért, fogyasztóvédelemért, kereskedelmi szerződésekért, infokommunikációért felelős tagjai vesznek részt szakértői szinten. Az egyeztetések elmélyülésével újabb szakterület bevonására is sor kerülhet. A munkacsoport a digitális kereskedelem fejlesztéséhez szükséges javaslatokat alakítana ki. Ennek során az érintett szakterületek rövid úton, mindenki számára átláthatóan jelzik véleményüket a felmerült javaslatokra vonatkozóan, azok alapján módosulhatnak, és végül alakulhatnak ki a mindenki számára elfogadható intézkedési javaslatok.

5.1. A gazdaságfejlesztésre irányuló operatív programok keretében önálló pályázati program(ok) kialakítása, illetve a meglévő programok feltételeinek kitégítése

A munkacsoport keretében kerülhetne érdemben vizsgálatra, hogy milyen konkrét feltételekkel lehetne módosítani a gazdaság támogatás-politikai eszközrendszereket a soron következő tervezési időszak során a digitális kereskedelemfejlesztés e speciális igényei szolgálata érdekében. Ennek során több, vagy legalább egy pályázat kialakítása, megfelelő módosítása volna szükséges.

A 4. pontban említett célok szolgálatára jelenleg rendelkezésre álló pályázatok hiányát a 3.3.4. pontban mutattuk be.

Az e körben kialakítandó állami támogatás felhasználható volna a 4. pontban említett célok elérésének erősítésére, különösen:

- digitális készségek, tudás megszerzésére irányuló tanfolyamok díjának finanszírozására,
- új digitális irodai munkaeszközök beszerzésére, a régiek lecserélésére,
- digitális marketing akciók finanszírozására,
- belföldi vagy külföldi akvizíciók megvalósítására,
- partnerrendezvények megvalósítására, vásárokon való részvételre,
- digitális készségekkel rendelkező munkaerő felvételére.

Megjegyzendő, hogy a GINOP 3.2.2-8.2.4 konstrukció jelenleg is biztosítja a finanszírozási lehetőséget a kereskedelmi cégek számára, ha üzleti IKT (pl. felhő alapú ERP megoldások, integrált webáruház) fejlesztésbe kívánnak fogni. Tény ugyanakkor, hogy a kizárólag a közép-magyarországi régióban működő cégeknek nincs ilyen pályázati lehetősége. Vizsgálandó, hogy kizárólag e probléma kezelése szükséges önállóan, illetve akár hosszabb távon egy önálló, kizárólag digitális kereskedők által – vagy digitális kereskedők által is – igénybe vehető támogatás kialakítása jelentene megoldást. Hangsúlyozandó, hogy a GINOP és a 2014-2020-es évek közötti operatív programok kereteinek jelenlegi zártsága és nehézkes vagy lehetetlen módosítása esetén ennél hosszabb távon szükséges a kereskedelmet érintő támogatások tervezése.

Az internetről és a digitális fejlesztésekről szóló nemzeti konzultáció (InternetKon) eredményei alapján a Kormány által végrehajtandó Digitális Jólét Programjáról szóló 2012/2015. (XII. 29.) Korm. határozat 6. pontjában célként jelöli meg az infokommunikációs eszközöket és szolgáltatásokat használó kis- és közepes vállalkozások versenyképességének

javítását. E pont d) alpontjában a Kormány felhívta a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy a belügyminiszterrel, a nemzetgazdasági miniszterrel és a Digitális Jólét Programjával kapcsolatos kormányzati feladatok összehangolásáért és megvalósításáért felelős miniszterelnöki biztossal együttműködve készítsen jelentést a Kormány számára a kis- és középvállalkozások informatikai helyzetéről és ügyintézési lehetőségeiről, valamint készítsen intézkedési tervet ezek javításáról. Ennek eredményét bemutattuk a 3.3.2. pontban.

E körben vizsgálendő, hogy a kormányhatározat e pontjának megfelelő intézkedések kialakítása során szükséges-e a digitális kereskedők, mint támogatással célzott személyi kör kifejezett nevesítése. Vizsgálendőak a munkacsoporton belül azon intézkedési lehetőségek, amelyek alapján az informatikai eszközök vállalkozások által történő beszerzése olcsóbbá válhat.

Az intézkedés	A gazdaságfejlesztésre irányuló operatív programok keretében önálló pályázati program(ok) kialakítása, illetve a meglévő programok feltételeinek kitágítása
Általa szolgált rész cél	A 4. pontban említett, valamennyi rész cél.
Tartalma	A gazdasági támogatás-politikai eszközrendszereket soron következő tervezési időszak során a digitális kereskedelemfejlesztés speciális igényei szolgálata érdekében lehetőség szerint új támogatási eszközök kialakítása, illetve a meglévők módosítása oly módon, hogy a források a digitális kereskedők számára is elérhetővé váljanak.
Javasolt indikátora(i)/ mérhetősége	A digitális kereskedők számára megnyitott, módosított, vagy újonnan kiírt támogatások száma. A támogatott digitális kereskedők száma. Az így megmozgatott magánberuházások mértéke a digitális kereskedők körében. A kereskedők számára sikeresen felhasznált, lezárt támogatási projektek száma.
Személyi feltételei	A támogatási források előkészítésében résztvevő kormánytisztviselők, mind a szakpolitika oldaláról, mind pedig az Irányító Hatóság részéről.
Tárgyi feltételei	Az erre a célra dedikált rendelkezésre álló forrás, szakmailag megfelelően előkészített pályázati felhívás.
Szakmai feltételei	A támogatási források előkészítésében résztvevő kormánytisztviselők, mind a szakpolitika oldaláról, mind pedig az Irányító Hatóság részéről. Szakmailag megalapozott, megfelelően előkészített pályázati felhívás előkészítéséhez szükséges kormánytisztviselők részvétele.
Anyagi és szervezeti feltételei	A fenti kormánytisztviselők bérköltsége és az általuk igénybevett infrastruktúra használati költsége.
Megvalósításának	Egyszerűség, hatékonyság, átláthatóság, mindenki számára, könnyen

alapelvei	érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség.
Megvalósításának rendszere	Szakpolitikai szervezeti egységek kidolgozzák a pályázati felhívás(ok) alapvető feltételrendszerét, az(oka)t az Irányító Hatósággal egyeztetik megvalósítási és lebonyolíthatósági szempontok alapján. Ezt követően a pályázati felhívás(ok) megjelentetése, lebonyolítása és a projektek megvalósítása a már működő támogatási rendszer keretei között zajlik le.
Nyomon követésének alapelvei	Periodikusság, pontosság, részletesség, időszerűség.
Nyomon követésének rendszere	A kiíró Irányító Hatóság a támogatási kérelem benyújtásától kezdve folyamatosan nyomon követi a projekteket, egészen a projekt fenntartási időszak végéig. Ez alatt ellenőrzi a jogosultsági kritériumokat, az egyes projektek tartalmát és költségvetését, valamint a megvalósítás időtartama alatt az ütemtervet és az elszámolást, továbbá a fenntartási időszakra előírt vállalások teljesülését. Erről folyamatos tájékoztatást nyújt, valamint negyedéves beszámolót készít a nemzetgazdasági tárca kereskedelemért felelős államtitkárának.
Értékelésének alapelvei	Egyszerűség, hatékonyság, mindenki számára, könnyen érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség.
Értékelésének rendszere	A megvalósítás alapelvei érvényesüléséről szóló negyedéves beszámoló alapján történik az értékelés.

5.2. A digitális kereskedők számára egységes vagy legalább összekapcsolt tudásbázist, ügyintézési pontot jelentő kormányzati honlap kijelölése

Jelenleg az ÁROP 2.2.18. „Közigazgatási szolgáltatások használatára való ösztönzés és azokról tájékoztatás” című kiemelt projekt alapján jött létre a **„Neten a hivatal”** program **vállalkozók számára készült portálja**. A program alapvető célja az **e-közigazgatási szolgáltatások ismertségének növelése**.

A „Neten a hivatal” névre keresztelt program egyik kiemelt fontosságú területe a vállalkozók **e-közigazgatással kapcsolatos ismereteinek bővítése** volt. Ehhez került kialakításra a <http://vallalkozas.netenahivatal.gov.hu> címen elérhető portál. A „Neten a hivatal” program vállalkozók számára készült portálja a korábbi Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium megbízásából jött létre, 2014-ben jogutódlással a Belügyminisztérium feladatkörébe került annak fenntartása.

A Belügyminisztérium által üzemeltetett **Vállalkozói portál** (<http://vallalkozoiportal.gov.hu/>) **célja**, hogy a vállalkozások számára az **állami előírásokat** és azok eljárási, adminisztratív **teljesítésének módját** teljes körűen, a vállalkozások valós élethelyzeteihez igazodva **bemutassa**, valamint a közigazgatási szolgáltatások igénybe vételéhez szükséges egyéb ismereteket átfogó igénytel hozzáférhetővé tegye.

A **mo.hu kormányzati portálon** is található **vállalkozásoknak szóló önálló aloldal** (<https://ugyintezes.magyarorszag.hu/ugyek/410009>), amely alatt a vállalkozás alapításával, működtetésével és megszüntetésével, az ehhez kapcsolódó szabályokkal, a szükséges engedélyekkel kapcsolatos információk szerepelnek. Az oldalon szerepel további tájékoztatás a közbeszerzésre, külkereskedelemre, szabadalmaztatásra, mezőgazdasági tevékenységekre, tőzsdére és versenyjogra vonatkozóan.

Az **Európai Bizottság** is fenntart magyar nyelven is elérhető internetes felületet (http://ec.europa.eu/internal_market/eu-go/index_hu.htm), amelynek neve **egyablakos ügyintézési pont**. Célja, hogy **elérhetővé tegye** a világhálón elérhető **e-kormányzati portálokat** a látogatók számára, amelynek segítségével utóbbiak **tájékozódhatnak** a szolgáltatási területükön érvényes **szabályokról**, rendelkezésekről és arról, hogy milyen adminisztratív kötelezettségeknek kell eleget tenniük, illetve adminisztratív **ügyeiket is a világhálón intézhetik**. A megvalósítás egy központi tájékoztató origóként értelmezhető, ahonnan a tagállami egyablakos ügyintézési pontok (*point of single contact* – PSC) közvetlenül, – hiper hivatkozásokon keresztül – érhetőek el. A magyarorszag.hu és a személyre szabott ügyintézési felület (SZÜF/Web-Lak) részeként kell üzemeltetni a jelenleg eugo.gov.hu domain cím alatt elérhető tartalmakat, úgy, hogy az ezeknek helyet adó felület illeszkedjen az Európai Parlament és a Tanács a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelve (2006. december 12.) és végrehajtási szabályai által megkövetelt arculatba, egyben az e-ügyintézési portálcsalád egységes arculatába is. Folyamatosan funkciókkal, valamint az online szolgáltatásokkal kell feltölteni, így fejlesztését a SZÜF/Web-Lak részeként kell megvalósítani, koncentrálni a szolgáltatási irányelv hatályára és alanyaira, a vállalkozásokra.

Törekedni kell arra, hogy a jogszabályi követelményeknek megfelelően az ügyintézéshez, ügyindításhoz szükséges űrlapok, bejelentési formanyomtatványok idegen nyelven is elérhetőek legyenek. Ezek fordításának naprakészen tartásáról a jogszabály végrehajtásáért felelős intézményeknek kell intézkednie, dokumentált formában – magasabb szintű szakmai és politikai koordináció mellett – együttműködve a SZÜF/Web-Lak és magyarorszag.hu szerkesztőstábbal. Szükség van továbbá a *Your Europe* portálok tartalmainak megfelelő szintű kezelésére, karbantartására, ezt szintén a tartalommenedzsmentért felelős szervezet látja el, ennek idegen nyelvű vonatkozásai is vannak (pl. angol nyelvre lefordított tartalmak lektorálása, megfelelőség-vizsgálata, javaslattétel, folyamatos és kötelező nemzetközi együttműködés).

E körben a munkacsoportban azt szükséges megvizsgálni, hogy kialakításra kerülhetne-e egy egységes központi kormányzati honlap, amelyen a vállalkozások, így a digitális kereskedők is olcsón, gyorsan tudnak naprakész, hiteles tájékoztatást kapni jogszabályi kötelezettségeikről, és hatósági ügyeiket intézni. Vizsgálandó még, hogy a honlapok felhasználó barátsága milyen eszközökkel, tájékoztató anyagokkal erősíthető, azok szolgáltatása kinek a feladatkörébe tartozik, mi volna ezen adatszolgáltatások optimális menete.

A fenti honlapok integrálása vonatkozásában vizsgálandó továbbá, hogy a digitális kereskedőknek szóló szolgáltatásokat milyen tematikus koncepció mentén kellene megjeleníteni a megújított honlapon.

Az intézkedés	A digitális kereskedők számára egységes vagy legalább összekapcsolt tudásbázist, ügyintézési pontot jelentő kormányzati honlap kijelölése
Általa szolgáltatás rész cél	A digitális kereskedőkre vonatkozó szabályozás fejlesztése, jogkövetés segítése.
Tartalma	A gazdaság támogatási rendszerek soron következő tervezési időszak során a digitális kereskedelemfejlesztés speciális igényei szolgálata érdekében lehetőség szerint új támogatási eszközök kialakítása, illetve a meglévők módosítása.
Javasolt indikátora(i)/ mérhetősége	Az e-közigazgatási szolgáltatások, jogszabályi kötelezettségek ismertségének növelése a digitális kereskedők részére – a Stratégiai Korm. rendelet 35. § (1) b) pontja szerinti mérhető cél – azért nem határozható meg e tekintetben, mert a kereskedők a rájuk vonatkozó jogszabályok ismeretét az állami szervek nem mérik, tudomásunk szerint. A jogsértések miatt kiszabott bírságok nem nyilvánvalóan tükrözik e képet a jogsértések esetleges látenciája miatt, illetve a bírságok nemcsak a jogszabályi ismeretek hiánya miatti, azaz gondatlan, hanem a szándékos jogsértések miatt is kerülnek kiszabásra.
Személyi feltételei	Az egységes vagy legalább összekapcsolt tudásbázist, ügyintézési pontot jelentő kormányzati honlapot működtető szervezeti egység.
Tárgyi feltételei	Az egységes vagy legalább összekapcsolt tudásbázist, ügyintézési pontot jelentő kormányzati honlap működtetéséhez szükséges szerver üzemeltetése, adatbázis kezelő szoftver alkalmazása, ehhez szükséges informatikai infrastruktúra.
Szakmai feltételei	Megfelelő informatikai ismeretek, szakértői szintű együttműködés a honlapot üzemeltető és a szakmai anyagokat szolgáltató tárcák és hatóságok között.
Anyagi és szervezeti feltételei	A honlap- és szerverműködtetés, üzemeltetés költsége, a szakmai anyagok előállításának esetleges költsége, a bevont szakértők bérköltsége, bevont kormánytisztviselők illetményköltsége, az igénybe vett informatikai infrastruktúra használati költségei.
Megvalósításának alapelvei	Egyszerűség, hatékonyság, átláthatóság, mindenki számára, díjtalan elérhetőség, könnyen érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség.
Megvalósításának rendszere	A nemzetközi e-kormányzati portálok, valamint a hazai szabályozás tapasztalataiból kiinduló megvalósítás, a meglévő adatbázisok felhasználásán alapuló rendszer létrehozása.
Nyomon követésének	Periodikusság, átláthatóság, időszerűség, államháztartás számára költséghatékonyság.

alapelvi	
Nyomon követésének rendszere	A honlapot fenntartó szerv háromhavonta adatot szolgáltat a kereskedelemért felelős államtitkár részére a honlap működésével kapcsolatos lényeges működési és felhasználási adatokról, évente jelentést készít a kereskedelemért felelős államtitkár részére a honlap működtetéséről.
Értékelésének alapelvei	Egyszerűség, hatékonyság, mindenki számára, könnyen érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség.
Értékelésének rendszere	A megvalósítás alapelvei érvényesüléséről szóló éves jelentések alapján történik az értékelés.

5.3. Az elektronikus kereskedelemben szükséges tudásanyag, üzleti iratminták kialakítása és ingyenes elérhetővé tétele

Az elektronikus kereskedelemmel kapcsolatban felmerülő legfontosabb kérdésekben (e-számlázás, e-fizetés, adózás, adatvédelem, fogyasztóvédelem, munkavédelem, informatika, üzleti tervezés, marketing, logisztika) az információ beszerzés költségeinek csökkentése szükséges. Jó lehetőséget biztosítanak erre a fenn említett vállalkozásoknak szóló honlapok.

A fenti témákban felvethető, hogy a minőségi tudás a vállalkozások széles körei számára való eljuttatása érdekében, kialakításra kerülhetnének gyakorlatorientált elektronikus tudásanyagok, gyakorlati útmutatók, üzleti iratminták. E körben a szemléletbeli váltást az egyes személyek számára nyújtott támogatásokhoz képest az jelentené, hogy egységnyi támogatási összegből létrejövő fenti segédletből bármely belföldi kereskedő profitálhatna, nem csupán a támogatás címzettje.

Az egyes kereskedelmet is jelentősen érintő hatáskörrel rendelkező hatóságok felkérés, vagy jogszabályi kötelezettség előírása alapján (különösen a versenyhatóság, a fogyasztóvédelmi, adatvédelmi, munkavédelmi, adóhatóság) a saját honlapjukon feltüntetett tájékoztatásaikat e honlapra is eljuttathatnák, illetve kifejezetten e honlap számára is rendszeresen készíthetnének a gyakorlatukban gyakran felmerülő problémák elkerülésére figyelemfelhívó tájékoztatásokat. A munkacsoportban vizsgálható volna ilyen tájékoztatásra irányuló kötelezettség, illetve a megfelelési költségek – legalább KKV-k vonatkozásában való ésszerű – csökkentése előírásának lehetősége. A közvetett, jogszabályi kötelezettségen nem alapuló, de jogsértési kockázatot ésszerűen minimalizáló megfelelési esetekre példaként említhető az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (69. § (3) bekezdés) szerint az adatvédelmi hatóság által adatvédelmi audit vizsgálatért kérhető – a vállalkozás méretétől függetlenül öt millió forintban maximált – díja.

További példaként említhető a fogyasztóvédelmi hatóság által fenntartott webáruház (<http://mintawebaruhaz.nfh.hu/hu/>), azzal, hogy az elsődlegesen a fogyasztók védelmét és nem a vállalkozások jogkövetését hivatott elősegíteni. E körben vizsgálendő, hogy milyen esetleges módosítások volnának vállalhatóak ez utóbbi szempont erősebb megjelenítése érdekében. A fogyasztóvédelmi terület elképzelhetőnek tartotta, hogy a mintawebáruház az esetlegesen kialakításra kerülő, jelen Stratégiához kapcsolódó közös kormányzati honlapon is megjelenítésre kerüljön.

Az említett területekre vonatkozó tudásanyagok melletti üzleti iratminták között külön is kiemelendő a digitális kereskedők számára minta üzleti tervek elérhetővé tételének lehetősége. E mintát aszerint lehetne differenciáltan elkészíteni, hogy mekkora a digitális kereskedő üzleti mérete (mikro-, kis- vagy középvállalkozás-e), esetleg azonosításra kerülhetnek a munkacsoporton belül olyan digitális kereskedelmi alágak, amelyekre önálló minta üzleti terv készítése tűnhet indokoltnak.

A munkacsoporton belül vizsgálandó továbbá, hogy milyen szerződéses iratminták elkészítése segítené a digitális kereskedőket. Fontos hangsúlyozni, hogy önmagában az a tény, hogy az interneten már jelenleg is elérhetőek szerződések, még nem feltétlenül teszi szükségletté a kormányzat által kifejezetten erre a célra kialakított, vagy megrendelt professzionálisan elkészített, a lehetséges kockázatokra reagáló szerződésminták elérhetővé tételét.

E munka kereteit alapvetően meghatározza, hogy a kereskedelmi (üzleti) tevékenység során az internetes kereskedelemben döntően áru adásvételi szerződések kerülnek megkötésre, amelyeket részletesen kidolgozott szerződés nélkül a termék tulajdonságainak és árának ismeretében, egyszerűen a honlapon történő kattintással/kosárba helyezéssel köt a vásárló, a kereskedő általános szerződési feltételeinek – az ugyancsak kattintással történő – elfogadásával. Az általános szerződési feltételek tartalmát alapvetően a kereskedő által forgalmazott termékek jellege, az általa alkalmazott üzleti modell határozza meg. Mindezek alapján szükséges azon szerződéstípusok azonosítása, amelyek a gyakorlatban problémát jelentenek a kereskedőknek, illetve a fogyasztóknak. Így kerülhetnek kialakításra olyan komplett szerződések, illetve pusztán elfogadott szerződési kikötések, amelyeket a kereskedők aggálytalanul alkalmazhatnak saját szerződéseik megkötéséhez.

Fokozott figyelemmel kell vizsgálni a kereskedők érdekvédelmi szervezeteinek bevonásával is például azt, hogy a belföldi digitális kereskedők által leggyakrabban használt társasági formák esetében melyek azok a gyakran felmerülő társasági jogi problémák, amelyek a szerződéses minták elkészítésével és a fenti honlapon való elérhetővé tételével, esetleg külön tájékoztató (e-tananyag, oktatófüzetek elkészítésével) kezelhetőek lennének.

A vállalkozások képviselői korábbi egyeztetések során jelezték, hogy a digitális kereskedővé válás egyik jelentős akadálya a kereskedők részéről a motiváció hiánya. Mindezt különösen fontos annak vizsgálata, hogy milyen motivációs és szemléletváltást segítő tudásanyagok kerülhetnének kialakításra és a vállalkozásoknak szóló honlapon elérhetővé tételre.

Példaként említhető a fogyasztóvédelmi terület, ahol a Magyarország V. középtávú fogyasztóvédelmi politikájának megvalósítására irányuló, 2018-ig szóló feladatterv végrehajtásához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló 2011/2015. (XII. 29.) Korm. határozat 1.8. pontja határozza meg feladatként a vállalkozásokat érintő fogyasztóvédelmi információk összegyűjtését, tájékoztató anyagok összeállítását könnyen értelmezhető, kezelhető és kereshető formában, valamint a kidolgozott tájékoztató anyagoknak a vállalkozások részére történő közvetítését a szakmai kamarák bevonásával. Ezen kiadványok kidolgozásra kerültek, a fogyasztóvédelmi hatóság honlapján (<http://www.nfh.hu/node/4477>). Továbbá számos ismeretterjesztő anyag is elkészült, melyek online oktatási segédanyagként hasznosíthatóak, és melyek a DKFS-ben leírt célok megvalósítása során ugyancsak felhasználhatóak lesznek.

További példaként említhető, hogy a munkavédelmi hatóság (www.ommf.gov.hu) honlapján már megtalálható a szakterületet érintő joganyagok felsorolása, emellett a jogkövetés elősegítése érdekében rendszeresen tesznek közzé tájékoztatásokat, útmutatókat, amelyek

aktuális, illetve gyakran felmerülő munkavédelmi problémákat érintenek. Az érintett terület jelezte, hogy nyitottak arra, hogy a hatóság honlapján publikált, releváns tudásanyagok a jövőben más kormányzati honlapon is közvetlenül elérhetővé váljanak.

Az intézkedés	Az elektronikus kereskedelemben szükséges tudásanyag, üzleti iratminták kialakítása és ingyenes elérhetővé tétele
Általa szolgált rész cél	Az új digitális kereskedők piacra lépésének segítése, a hagyományos kereskedők digitális kereskedővé válásának segítése, a digitális kereskedőkre vonatkozó szabályozás fejlesztése, jogkövetés segítése.
Tartalma és javasolt indikátora(i)/ mérhetősége	a) Tudásanyagok, gyakorlati útmutatók kialakítása, kormányzati honlapon történő elérhetővé tétele körében azok mennyisége lehet mérhető, illetve, hogy hány szakterületet, vállalkozási életszakaszt fednek le. b) Üzleti iratminták, üzleti tervek kialakítása, kormányzati honlapon történő elérhetővé tétele körében szintén azok mennyisége lehet mérhető. c) Egységes vagy összekapcsolt kormányzati honlapon az elektronikus kereskedelemmel kapcsolatban felmerülő legfontosabb szabályozási kérdések, gyakorlatok feltöltése, illetve linken keresztül történő elérhetővé tétele, valamint e honlapon egy minta webáruház szerepeltetése körében a feltöltött dokumentumok és az azokat vagy a hatósági honlapokra mutató linkek, illetve a szabályozási területek mennyisége lehet mérhető.
Személyi feltételei	a)-b) Az érintett tudásterületek vonatkozásában a tudásanyagokat elkészítő szervezetek részvétele. c) A Digitális Kereskedelem-fejlesztési Munkacsoport tagjainak részvétele, adatvédelmi, fogyasztóvédelmi hatóság illetékes szervezeti egységeinek részvétele.
Tárgyi feltételei	Az egységes vagy legalább összekapcsolt tudásbázist, ügyintézési pontot jelentő kormányzati honlap működtetéséhez szükséges szerver üzemeltetése, adatbázis kezelő szoftver alkalmazása, ehhez szükséges informatikai infrastruktúra.
Szakmai feltételei	Megfelelő informatikai ismeretek, szakértői szintű együttműködés a honlapot üzemeltető és a szakmai anyagokat szolgáltató tárcák és hatóságok között, a vállalkozások számára legfontosabb üzleti, gazdasági, hatósági ismeretek rendelkezésre állása.
Anyagi és szervezeti feltételei	a)-b) A kialakítani szükséges tudásanyagok és iratminták azonosítását követően állapítható meg, hogy mekkora értékben irandó ki ezek elkészítésére közbeszerzés. c) Az érintett szabályozási kérdések, gyakorlatok feltöltését végző tárca és hatósági szervek munkatársainak bér- és illetményköltsége, munkájukhoz szükséges infrastruktúra használati költségei.

Megvalósításának alapelvei	Egyszerűség, hatékonyság, átláthatóság, szakszerűség, gyakorlatiasság, vállalkozói igényekhez való illeszkedés, pontosság, mindenki számára, díjtalan elérhetőség, könnyen érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség.
Megvalósításának rendszere	a)-b) Az érintett tudásterületek vonatkozásában a tudásanyagokat elkészítő, megbízható szervezet kiválasztása közbeszerzési eljárás útján, szerződési teljesítési igazolás feltételeinek pontos meghatározása, a szerződés megkötése, a szerződésben foglalt feladatok teljesítésre bemutatása, a felajánlott teljesítés megfélelősségének vizsgálata, a teljesítés elfogadása, a megbízási díj kifizetése. c) A hatóságok érintett szervezeti egységei által az elektronikus kereskedelemmel kapcsolatban felmerülő legfontosabb szabályozási kérdések, gyakorlatok érthető, rövid összefoglalása és a honlap kezelőjének feltöltésre való megküldése.
Nyomon követésének alapelvei	Periodikusság, átláthatóság, időszerűség, államháztartás számára költséghatékonyság.
Nyomon követésének rendszere	a)-b) Az érintett tudásterületek vonatkozásában a közbeszerzési eljárásban kiválasztott szervezetek által elkészített dokumentumok tartalmi, formai ellenőrzése. A honlapra felkerülő dokumentumok letöltései számának szoftver általi számlálása. c) Az érintett közigazgatási szervek a kereskedelemért felelős államtitkárt értesítik arról, hogy a honlapot fenntartó BM részére megküldték a hatáskörükbe tartozó dokumentumot.
Értékelésének alapelvei	Egyszerűség, hatékonyság, mindenki számára, könnyen érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség.
Értékelésének rendszere	A megvalósítás alapelvei érvényesüléséről szóló éves jelentések alapján történik az értékelés.

5.4. A meglévő kereskedői OKJ-s képzésekben digitális kompetenciák, illetve önálló digitális kereskedelmi képzés feltételrendszerének, tudásanyagának kialakítása, ingyenesen elérhetővé tétele

Az Országos Képzési Jegyzékben (OKJ) 2006 és 2013 között a Mintabolti értékesítő, szolgáltatásértékesítő szakképesítés rész-szakképesítéseként szerepelt 300 órás képzési idővel az e-kereskedő szakképesítés. Az OKJ 2012-es fejlesztési folyamata keretében azonban ezek kikerültek a Jegyzékből tekintettel arra, hogy e képzésekre igény a visszajelzések alapján nem mutatkozott, szakmai vizsgákra nem került sor. Az azóta eltelt időszakban sem érkezett olyan jelzés, amely az elektronikus kereskedelemmel összefüggő OKJ-s szakképzési igényt vetett volna fel. Az OKJ-s rendszernél „szabadabb”, de még a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény hatálya alá tartozó ún. „B” kategóriás képzési körben sem található olyan elfogadott programkövetelmény, amely a digitális kereskedelemmel összefüggő ismeretek átadására irányul.

Ennek oka vélhetően az lehet, hogy jelenleg még határozottan elkülönülnek egymástól a kereskedelmi tevékenységgel összefüggő és az ehhez elektronikus hozzáférési és hirdetési felületet biztosító weboldalak fejlesztését, karbantartását célzó feladatok, munkálatok. Így e tevékenységeket különböző, az adott területre specializált képzettséggel rendelkező szakemberek végzik összehangolt munkában, nem maguk a kereskedők.

Figyelemmel a fejlődés látható irányaira, szükséges a kereskedelmi és a digitális tudás, kompetenciák közeledése, átfedési pontjainak azonosítása. Mindezt az OKJ módosítása lehet indokolt úgy, hogy a kapcsolódó tartalomfejlesztési munkálatok keretében az elektronikus kereskedelemhez szükséges ismeretek átfogóbb elemzése alapján, az e-kereskedelemmel összefüggő szakmai tartalmak épüljenek be a szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeibe, illetve a digitális kereskedő önálló OKJ-s képzés kerüljön kialakításra.

Mindez azért is volna különösen hasznos a hagyományos kereskedők digitális kereskedővé válásának segítése szempontjából, mert a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (1. § (1) bekezdés) 2015. június 12-i hatállyal ingyenesen biztosította Magyarországon az első és második, az állam által elismert szakképesítés megszerzését az állam az iskolai rendszerű szakképzés keretein belül – az e törvényben meghatározott feltételekkel – a szakképző iskolai tanulók számára.

E körben a munkacsoportban vizsgálandó kérdések közé tartozik különösen, hogy milyen tudásanyagra van szüksége a digitális kereskedőnek, ez milyen képzési körbe tartozik jelenleg, a meglévő képzések közül van-e olyan, amely ennek alapul szolgálhat, érettségire épüljön-e a képzés, a szükséges tananyagok rendelkezésre állnak-e, ha nem, azok mihamarabbi kialakítása érdekében elérhető-e jelenleg állami támogatás, vagy a meglévő támogatási rendszer erre kiterjeszthető-e, ezek hiányában mikor és milyen feltételekkel alakítható ki erre vonatkozóan leg hamarabb állami támogatás.

A képzési intézkedések között vizsgálandó a speciális, digitális kereskedelembe bevezető e-learning tananyagok elkészítésének, és elérhetővé tételének lehetőségei, részfeladatai és költségei. Az e-learning tananyagok a jogkövetést is erősíthetik, ha a vonatkozó szabályozási keretet érthetően elmagyarázzák. Feltételezhető ugyanis, hogy az egyszemélyes vállalkozások egyszerű és érthető elektronikus tájékoztatókat, valamint oktató-videókat szívesebben néznek mint, hogy jogszabályokat, vagy nagyon precíz, de nehezen érthető útmutatókat olvassanak. Közigazgatási oldalról ugyanakkor időigényesebb és költségesebb az innovatív tájékoztató anyagok elkészítése.

A fenti munkák előkészítése során vizsgálandóak egy ún. egyéb szakmai képzési program kialakításához szükséges követelmények és a program előkészítésének lehetséges menete. Az ilyen, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által nyilvántartott programkövetelmények alapján engedélyezett felnőttképzési programok megfelelnek a támogathatóság feltételeinek, ezért támogathatóak a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program megfelelő prioritása mentén. Az Országos Képzési Jegyzékben szereplő szakképesítések tartalmának módosítása, illetve új szakképesítés bevezetése körében mérlegelendő, hogy korábban az OKJ-ban szereplő, digitális kereskedelmi képesítést az érdektelenség miatt kellett törölni a jegyzékből, változott-e azóta a helyzet, illetve szükséges-e egyébként ismételt, esetleg más hangsúlyokkal való kialakítása. Vizsgálni kell a kereskedelmi szakképesítések tartalma módosításának szükségességét, e körben szükséges pontosan meghatározni, hogy melyek azok a digitális kereskedelemben szükséges átfedő kompetenciák, illetve tanuláseredmények,

amelyek a hagyományos kereskedő szakképesítések követelményeiben jelenleg nem szerepelnek, ugyanakkor elhatárolhatók a digitális szakképesítések követelményeitől.

Az intézkedés	A meglévő kereskedői OKJ-s képzésekben digitális kompetenciák, illetve önálló digitális kereskedelmi képzés feltételrendszerének, tudásanyagának kialakítása, ingyenesen elérhetővé tétele
Általa szolgáltatott rész	Az új digitális kereskedők piacra lépésének segítése, a hagyományos kereskedők digitális kereskedővé válásának segítése, a digitális kereskedőkre vonatkozó szabályozás fejlesztése, jogkövetés segítése.
Tartalma és javasolt indikátora(i)/mérhetősége	a) A digitális kereskedő önálló OKJ-s képzés kialakítása. b) A digitális kompetenciákkal kibővített meglévő kereskedői szakképesítések száma. c) A digitális kompetenciákkal kibővített meglévő határterületi OKJ-s képzések (pl. kis- és középvállalkozások ügyvezetője) száma. d) A kialakított képzéstől független, önképzéshez, digitális kereskedelmi tevékenységhez szükséges, e-learning tudásanyagok száma.
Személyi feltételei	A felnőttképzésért felelős tárca szakfőosztályának, szakmai szervezetek és egyéb külső partnerek bevonása.
Tárgyi feltételei	A már meglévő üzleti és gazdasági képzések tananyagai, tantervei, a fejlesztéshez szükséges szoftver és hardver informatikai infrastruktúra megléte.
Szakmai feltételei	A résztvevő ügyintézők, esetleg külsős szakértők részéről megfelelő szakmai és jogszabályi ismeret és ezek alkalmazására gyakorlati szaktudás.
Anyagi és szervezeti feltételei	A résztvevő ügyintézők, esetleg külsős szakértők díj és illetményköltségei, infrastruktúra használati költségei. A kialakítani szükséges e-learning oktatási anyagok tartalmának azonosítását követően állapítható meg, hogy mekkora értékben irándó ki ezek elkészítésére közbeszerzés.
Megvalósításának alapelvei	a)-d) Egyszerűség, hatékonyság, átláthatóság, szakszerűség, gyakorlatiasság, vállalkozói képzettségi igényekhez való illeszkedés, pontosság, mindenki számára elérhetőség, könnyen érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség. d) Díjtalan elérhetőség.
Megvalósításának rendszere	A digitális kereskedő önálló OKJ-s képzés kialakítása, valamint a meglévő kereskedői szakképesítések digitális kompetenciákkal való kibővítése érdekében a felnőttképzésért felelős tárca szervvel egyeztetés megkezdése, nehézségek azonosítása, leküzdésük megtervezése.

Nyomon követésének alapelvei	Periodikusság, átláthatóság, időszerűség, államháztartás számára költséghatékonyság.
Nyomon követésének rendszere	A közbeszerzési eljárásban kiválasztott szervezetek által elkészített dokumentumok tartalmi, formai ellenőrzése. A honlapra felkerülő e-learning dokumentumok letöltései számának szoftver általi számlálása. A felnőttképzésért felelős tárca szerv félévente jelentést készít a megvalósítás helyzetéről a kereskedelemért felelős államtitkárnak.
Értékelésének alapelvei	Egyszerűség, hatékonyság, mindenki számára, könnyen érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség.
Értékelésének rendszere	A megvalósítás alapelvei érvényesüléséről szóló féléves jelentések alapján történik az értékelés.

5.5. A digitális kereskedőkre vonatkozó szabályozás fejlesztése, illetve jogkövetés segítése

A munkacsoportban annak a vizsgálata is szükséges, hogy a digitális kereskedelemhez kapcsolódó **szabályozás miként áramvonalasítható, a jogkövetés hogyan segíthető**. Különösen az e-számlázás, e-fizetés, adózás, adatvédelem, fogyasztóvédelem, versenyjog, kereskedelmi jog területén szükséges a szabályozási környezet, vagy a hatósági joggyakorlat nehézségeit, rugalmatlanságait azonosítani, és csökkenteni, vagy megszüntetni. Ezek összetettségének és korlátozottságának érzékeltetésére ismét példaként említhető az adatvédelem témaköre, ahol az alapvető szabályozási környezetet a személyes adatok feldolgozásának vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv már jelenleg is meghatározza, 2018-tól pedig a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet) közvetlenül szabályozza.

További példaként a fogyasztóvédelmi területre vonatkozóan említhető, hogy a fogyasztóvédelmi hatóság 2016-tól **IT laboratóriumot működtet**, ahol korszerű eszközökkel rendszeresen **vizsgálják** az e-kereskedelmi vállalkozások gyakorlatát, és jogsértés esetén az ügyet további eljárás lefolytatása céljából **megküldik** az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatalnak. Az IT labor erősítése – a mintawebáruház használata mellett – a jogkövető magatartást nyújtó vállalkozások bővülését is támogathatja.

A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság a **pozitív lista** továbbfejlesztéseként 2012-ben hozta létre a „**Fogyasztóbarát Vállalkozás**” **Tanúsítási Rendszert**. A Fogyasztóbarát Vállalkozás **védjegy** egy olyan innovatív ösztönző eszköz, melynek célja, hogy a vállalkozások közül kiemelve és a fogyasztók figyelmébe ajánlja a jogkövető magatartáson túli eszközökkel a fogyasztók bizalmát és elégedettségét növelő és fenntartó cégeket. A védjegy **átalakítása**, megújítása folyamatban van, az átalakított tanúsítási rendszerben **külön kategóriában** pályázhatnak az **elektronikus kereskedelmi** tevékenységet folytató vállalkozások, ezzel is elősegítve azok jogkövető magatartását, egyszersmind a jelen Stratégiában foglalt célok elérését. A fogyasztóvédelmi terület a folyamatos jelenléttel látja biztosíthatónak a

vállalkozások jogkövető magatartásának elősegítését. A fogyasztóvédelmi hatóság minden évben a teljes naptári évre vonatkozó ellenőrzési és vizsgálati programot folytat le az e-kereskedelem terén. Az ezek eredményeiből levonható tapasztalatok alapján a digitális kereskedőkre vonatkozó szabályozás jövőbeli irányai meghatározhatóak lesznek.

E körben különösen nagy szerepe lehet a munkacsoport által elkészítendő, illetve ennek hiányában a külsős szakértőktől megrendelendő jogi iratmintáknak, amelyek segíthetik a vállalkozás által alkalmazott általános szerződési feltételek különösen fogyasztóvédelmi, adatvédelmi szabályozásnak való megfelelését.

A munkacsoportban szükséges egyeztetni annak feltételeit, hogy az egyes szakterületek, illetve az érintett hatóságok tudják-e, és ha igen, milyen feltételekkel vállalni azt, hogy a digitális kereskedők jogértelmezési kérdéseikkel, konkrét szabályzataik, szerződéseik adott jogterület előírásának való megfelelésségéről utóbb jogilag kötelező nyilatkozatot kérhessenek a hatáskörrel és illetékességgel bíró hatóságtól.

A 3.3.2. pontban említett fogyasztóvédelmi jogsértések jelentős terjedelmére tekintettel szükségesnek tűnik megvizsgálni a munkacsoporton belül a digitális kereskedők jogsértéseinek visszaszorítása érdekében a súlyosabb bírságok, illetve egyéb szankciók multinacionális és KKV-nak minősülő kereskedőkkel szemben azonos szabályozási logika melletti alkalmazásának lehetőségét.

E körben vizsgálandó, hogy e stratégia 4.1. pontban foglalt célját, azaz az új digitális kereskedők piacra lépésének segítségét mennyire szolgálná, ha az elindulás vagyoni kockázataival szembeni védekezést a jogalkotó azzal is segítené, hogy olyan vállalkozási formákat biztosítana, amelyek a kereskedő felelősségét anélkül korlátoznák a vállalkozási vagyona, hogy lekötnének egy jelentősebb összegű törzstőkét a vállalkozáson belül, mint ahogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:161. § (4) bekezdése szerint a korlátolt felelősségű társaság esetében három millió forint a törzstőke. E kérdés az Egyesült Nemzetek Szervezete Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottság mikro-, kis- és középvállalkozásokkal foglalkozó I. sz. Munkacsoportjában is külön figyelmet kapott, amelynek során bemutatásra kerültek angol, német és francia egyéni vállalkozásokhoz hasonló formák, ahol a vállalkozási vagyona korlátozódik a felelősség a piacra lépés, elindulás segítése érdekében.⁴⁹ E körben azonban fokozottan figyelemmel kell lenni a későbbi vizsgálat során a hitelezővédelmi és fogyasztóvédelmi érdekekre is, továbbá fontos kiemelni, hogy a Ptk. a korlátolt felelősségű társaság alapítását a többi társasági formához képest kiemelkedő rugalmassággal kezeli. A kft. esetében a Ptk. (3:162. §) lehetőséget biztosít arra a tagoknak, hogy a pénzbeli vagyoni hozzájárulásukat – a törvény által nem korlátozott határideig – az általuk vállalt ütemezéssel, akár több év alatt biztosítsák. A rendelkezés továbbá lehetővé teszi azt is, hogy a vagyoni betétet ne közvetlenül a tag szolgáltatassa, hanem azt maga a társaság termelje meg, vagyis a tagoknak járó osztalék terhére történjen a tőke feltöltése. Ezzel szemben miután rendelkezésre bocsájtották, még mindig benn kell tartania(uk) ezt a vagyont a társaságban a tag(ok)nak, így azt kell alaposan megvizsgálni a későbbiekben, hogy a fejlett nyugati államok példáit szükséges-e követni, azok miként reagálnak a fogyasztóvédelmi, hitelezővédelmi aggályokra vagy a jelenlegi szabályok fenntartása elkerülhetetlen belföldön.

⁴⁹ Ld. A Francia Kormány 94. sz. Munkacsoporton belül előterjesztett előkészítő iratát, http://www.uncitral.org/uncitral/en/commission/working_groups/1MSME.html

Továbbá e körben vizsgálandó, hogy a cégnyilvántartási, egyéni vállalkozói és egyéni cég létesítési eljárásban kívánatos-e az egyablakos eljáráshoz való további közelítés, így különösen az adószám cégbíróság, illetve hatóság általi beszerzésén túl, sor kerülhet-e ebben az eljárásban a kereskedő cégek esetében a kereskedelmi tevékenység bejelentés cégbíróság illetve hatóság általi kezelésére is. E vizsgálatnak ki kell terjednie a fejlesztéssel járó anyagi terhek feltárására, és ennek megfelelő költségvetési források rendelkezésre állítására, illetve az e-ügyintézés terjedésével párhuzamos lehetővé tétel szükségességi fokára. A részletszabályok kialakítása során pedig arra kell ügyelni, hogy az egyablakos rendszer bővítése továbbá kizárólag akkor nyújt valódi előnyt a vállalkozásoknak, ha a hatóságok felé nem kell több adatot, iratot, igazolást benyújtaniuk, mint amit a cégeljárásban már jelenleg is benyújtanak.

Az ügyfélkapu kormányzati portál internetes felületén számos szolgáltatás érhető el, többek között az elektronikus adóbevallás és dokumentumfeltöltés, anyakönyvi kivonatokkal, forgalmi engedéllyel és vállalkozói igazolványokkal kapcsolatos ügyintézés.⁵⁰ A 3.3.4. pontban említettek szerint szükséges vizsgálni annak a lehetőségét, hogy a kereskedelmi hatósági ügyek ügyfélkapun keresztül miként volnának elektronikusan intézhetőek.⁵¹

További mérlegelendő szempont, hogy a Bizottság a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 651/2014/EU Rendelete (2014. június 17.) alapján lehetőség van a KKV-k részére tanácsadáshoz nyújtott támogatásra (18. cikk). Ez azonban nem lehet folyamatosan vagy időszakosan visszatérő tevékenység, és nem kapcsolódhat a kereskedő szokásos működési költségeihez, úgymint rendszeres adótanácsadáshoz, rendszeres jogi szolgáltatáshoz vagy hirdetéshez.

Az intézkedés	A digitális kereskedőkre vonatkozó szabályozás fejlesztése, illetve jogkövetés segítése
Általa szolgált rész cél	Az új digitális kereskedők piacra lépésének segítése, a fennálló digitális kereskedők piacbővítésének segítése, a digitális kereskedőkre vonatkozó szabályozás fejlesztése, és a digitális kereskedők számára a jogkövetés segítése.

⁵⁰ Ld.: <http://npsz.hu/hu/aktualis/t%C3%ADz-%C3%A9ves-az-%C3%BCgyf%C3%A9lkapu>, utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

⁵¹ Ld.: <https://ugyintezes.magyarorszag.hu/szolgáltatások/egyenivállalkozasonline.html>; utolsó letöltés napja: 2017. február 1.

Tartalma és javasolt indikátora(i)/ mérhetősége	a) A szabályozási környezet fejlesztése – a Stratégiai Korm. rendelet 35. § (1) bekezdés b) pontja szerinti mérhető cél azért nem határozható meg e tekintetben, mert a kereskedőkre vonatkozó jogszabályok jelenlegi fejlettségét tudomásunk szerint számszerűen állami szervek nem mérik. Ettől függetlenül azonban a cél feltüntetését a DKFS-ben szükségesnek tartottuk. Az ugyanis ésszerűen megállapítható, hogy e cél szolgálata a digitális kereskedelem fejlesztését eredményezné. b) A mikro- és kisvállalkozásnak minősülő kiskereskedők számára társasági szerződések, egyéb szerződések, különösen általános szerződési feltételek, adatvédelmi szabályzatok, versenyjogi szabályzatok elkészítéséhez szükséges iratminták száma. c) A kereskedők egyes jogi dokumentumainak hatáskörrel rendelkező (ide értve az elkövetkezendő időben megadandó hatáskört is) hatóság által elvégzett jogszerűségi vizsgálatainak a száma. d) A kereskedők részéről a hatáskörrel rendelkező (ide értve az elkövetkezendő időben megadandó hatáskört is) hatóság megkereséseinek a száma, elvi tájékoztatás, illetve döntés iránt.
Személyi feltételei	a) A Digitális Kereskedelem-fejlesztési Munkacsoport tagjainak és az érintett hatóságok szakértőinek a részvétele. b-d) Az érintett szakterületek vonatkozásában a hatáskörrel rendelkező hatóságok ügyintézőinek részvétele.
Tárgyi feltételei	a) A szakértők által használt infrastruktúra. b-d) A hatáskörrel rendelkező hatóságok ügyintézői által használt infrastruktúra.
Szakmai feltételei	a)-d) A résztvevő ügyintézők, esetleg külsős szakértők részéről megfelelő jogszabályi ismeret és ezek alkalmazására gyakorlati szaktudás.
Anyagi és szervezeti feltételei	a)-d) A résztvevő ügyintézők, esetleg külsős szakértők díj és illetményköltségei, infrastruktúra használati költségei. b) A kialakítani szükséges iratminták azonosítását követően állapítható meg, hogy mekkora értékben írandó ki ezek elkészítésére közbeszerzés.
Megvalósításának alapelvei	a)-d) Egyszerűség, hatékonyság, átláthatóság, szakszerűség, gyakorlatiasság, vállalkozói igényekhez való illeszkedés, pontosság, mindenki számára elérhetőség, könnyen érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség. b) Díjtalan elérhetőség. c)-d) A hatóság munkájával arányos, méltányos illeték- vagy díj ellenében való elérhetőség.
Megvalósításának rendszere	a) Az elektronikus kereskedelemmel kapcsolatban felmerülő legfontosabb szabályozási kérdések, gyakorlatok és ezzel kapcsolatos problémák azonosítása, megoldási javaslatok kidolgozása, ezek elfogadását követően jogszabályalkotás. b) Az érintett tudásterületek vonatkozásában a tudásanyagokat

	elkészítő, megbízható szervezet kiválasztása közbeszerzési eljárás útján, szerződési teljesítési igazolás feltételeinek pontos meghatározása, a szerződés megkötése, a szerződésben foglalt feladatok teljesítésre bemutatása, a felajánlott teljesítés megfelelőségének vizsgálata, a teljesítés elfogadása, a megbízási díj kifizetése. c) A hatóságok érintett szervezeti egységei által az elektronikus kereskedelemmel kapcsolatban felmerülő legfontosabb szabályozási kérdések, gyakorlatok érthető, rövid összefoglalása. d) A hatóságok érintett szervezeti egységei által a hatáskörébe tartozó szabályozási kérdéssel kapcsolatban felmerülő kérdések, egyéni döntés iránti ügyfélkérelmek teljesítése.
Nyomon követésének alapelvei	Periodikusság, átláthatóság, időszerűség, államháztartás számára költséghatékonyság.
Nyomon követésének rendszere	a)-b) Az érintett tudásterületek vonatkozásában a közbeszerzési eljárásban kiválasztott szervezetek által elkészített dokumentumok tartalmi, formai ellenőrzése. A honlapra felkerülő dokumentumok letöltései számának szoftver általi számlálása. c) Az érintett közigazgatási szervek a kereskedelemért felelős államtitkárt értesítik arról, hogy a honlapot fenntartó BM részére megküldték a hatáskörükbe tartozó dokumentumot. d) Az érintett közigazgatási szervek féléves jelentést küldenek a kereskedelemért felelős államtitkár részére a részükre érkezett megkeresések teljesítésével kapcsolatos legfontosabb adatokról.
Értékelésének alapelvei	Egyszerűség, hatékonyság, mindenki számára, könnyen érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség.
Értékelésének rendszere	A megvalósítás alapelvei érvényesüléséről szóló éves jelentések alapján történik az értékelés.

5.6. Megbízható helyi üzleti szolgáltatók nyilvántartásának létrehozása

Nagyban segítené különösen a digitális kereskedők piacra lépését, működését, terjeszkedését, ha az ezen eredményekhez szükséges szakértelmet nyújtó üzleti (jogi, számviteli, adótanácsadási, stb.) szolgáltatások azonosításra kerülnének a munkacsoporton belül és ezt követően nyilvántartásokat hozna létre az állam a kereskedők már működő nyilvántartásához hasonlóan, amelyekbe azonban ezen szolgáltatók önkéntes alapon kérhetnék a felvételüket, ha teljesítik a bekerülési feltételeket, amelyek pl. a megbízható adózóvá válás feltételeihez (Art. 6/A. skk. §-ok) hasonlóan kerülhetnének kialakításra. A többletfeltételek előírását az indokolja, hogy a nyilvántartások egyfajta előzetes szűrést jelentenének a szolgáltatók közül válogatni kívánó ügyfeleknek, így a digitális kereskedőnek is. Mindezt az esetlegesen már meglévő szakmai nyilvántartások egyes szakmák esetében önmagukban nem feltétlenül pótolják a javasolt nyilvántartást. A fentiek szerint tehát feltételként kerülhetne előírásra különösen, hogy a szolgáltatónak nincs köztartozása, jelentősebb magántartozása, tagja, munkavállalója nem áll az adott szakmától, foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, illetve bármely

egyéb körülmény igazolása, amely alkalmas arra, hogy erősítse a szolgáltatóval szembeni bizalmat.

Mindez az induló digitális kereskedőknek azért volna hasznos, mert számos esetben nem átlátható a piac a szükséges szolgáltatásokat illetően, illetve ha hiányoznak az üzleti kapcsolataik, akkor olyan szolgáltatót is megbízhatnak, akit esetleg már szakmai hibák miatt el is tiltottak a foglalkozás gyakorlástól, illetve olyan jelentős köztartozása van, amely miatt vele szemben jogos igényeiket nem fogják tudni sikerrel érvényesíteni. Azaz a nyilvántartás segíthetne megbízható szolgáltatók felkutatásában az induló vállalkozásoknak, illetve a tömeges szolgáltatói részvétel esetleg a szolgáltatások árcsökkenését is kiválthatná.

Az intézkedés	Megbízható helyi üzleti szolgáltatók nyilvántartásának létrehozása
Általa szolgált rész cél	Az új digitális kereskedők piacra lépésének segítése, a hagyományos kereskedők digitális kereskedővé válásának segítése, a digitális kereskedőkre vonatkozó szabályozás fejlesztése, jogkövetés segítése.
Tartalma és javasolt indikátora(i)/ mérhetősége	A kereskedők központi nyilvántartásához (http://kernyilvantartas.zalajaras.hu/public/) hasonló bejelentési rendszeren alapuló, kormányhivatal által vezetett nyilvántartás létrehozására és működtetésére szóló jogszabályi felhatalmazás és rendelkezések elfogadása, hatályba lépése, e célra szolgáló internetes felület létrehozása és működtetése, a honlap látogatottsága.
Személyi feltételei	A jogszabály előkészítéséhez kormányzati, esetleg felkért külsős szakértők, a honlap kialakításához és működtetéséhez szükséges szaktudással rendelkező kormánytisztviselők részvétele.
Tárgyi feltételei	A nyilvántartást tartalmazó digitális felület, honlap, és annak működtetéséhez szükséges szerver üzemeltetése, adatbázis kezelő szoftver alkalmazása, ehhez szükséges informatikai infrastruktúra.
Szakmai feltételei	Megfelelő informatikai ismeretek, szakértői szintű együttműködés a honlapot üzemeltető és az ügyfelek adatait szolgáltató hatóságok között.
Anyagi és szervezeti feltételei	A jogszabály előkészítéséhez szükséges kormánytisztviselők illetményköltsége, a honlap elkészítésének és működtetésének anyagi (különösen illetmény-) költsége, a nyilvántartást vezető hatóság részéről a megfelelő számú ügyintéző rendelkezésre állása, munkájukhoz szükséges infrastruktúra használati költségei.
Megvalósításának alapelvei	Egyszerűség, hatékonyság, átláthatóság, szakszerűség, gyakorlatiasság, vállalkozói igényekhez való illeszkedés, pontosság, mindenki számára, díjtalan elérhetőség, könnyen érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség.
Megvalósításának rendszere	A nyilvántartás létrehozására és működtetésére szóló jogszabályi felhatalmazás és rendelkezések elfogadását követően, e célra szolgáló internetes felület létrehozása és működtetése.

Nyomon követésének alapelvei	Periodikusság, átláthatóság, időszerűség, államháztartás számára költséghatékonyság.
Nyomon követésének rendszere	A honlapra felkerülő adatok letöltései, illetve magának a honlapnak a látogatottságának szoftver általi számlálása. A nyilvántartást vezető szerv negyedévente adatot szolgáltat működéséről a kereskedelemért felelős államtitkár számára, valamint éves jelentést készít tevékenységéről és megküldi utóbbinak.
Értékelésének alapelvei	Egyszerűség, hatékonyság, mindenki számára, könnyen érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség.
Értékelésének rendszere	A megvalósítás alapelvei érvényesüléséről szóló féléves jelentések alapján történik az értékelés.

5.7. A belföldi helyi termék forgalom digitális kereskedelemben történő növelése

5.7.1. A helyi termékek, vagy áruk nyilvános kormányzati online nyilvántartásának létrehozása

Kiemelt agrárgazdasági érdek fűződik a helyi termékek belföldi, illetve külföldi forgalmának növeléséhez. E körben a földművelésügyi tárca részéről számos új kezdeményezés látott napvilágot.

A kereskedelmi jog akként tudná e célt szolgálni, hogy a helyi termékek, esetleg ennek tartalmilag megfelelő agrárjogi fogalmán⁵² túlmutató, saját jogszabályon belül definiált helyi áruk kereskedőinek létrehozna egy szinte vagy teljesen ingyenes nyilvántartásba vételi lehetőséget. Utóbbiak így e nyilvántartásba való felvételükkel egységes, kereshető rendszeren keresztül válnának elérhetővé a belföldi helyi terméket, árut keresők számára, akik fogyasztók és áruház láncok is lehetnének. A nyilvántartás a kereskedők központi nyilvántartásának mintájára, esetleg annak részeként kerülhetne kialakításra. A nyilvántartás marketing célja és az adminisztratív terhek csökkentésének kormányzati célzata miatt pedig elsődlegesen önkéntes, önérdék felismerésen alapuló volna a nyilvántartásban való részvétel. Így fokozottan szükséges vizsgálni, hogy milyen adattartalmak esetében lehet közhiteles a nyilvántartás, illetve hogy a bekerült adatok változása esetében szükséges-e előírni változás bejelentési kötelezettséget, vagy elég-e ezt is a résztvevőkre bízni. Fontos hangsúlyozni, hogy a nyilvántartás alapvetően ingyenes reklámozást jelentene, ennek léte független lenne, illetve nem hatna ki az adott termék, áru kereskedőjének agrárjogból fakadó értékesítési korlátozására.

⁵² A Helyi Vidékfejlesztési Közösségek és a LEADER helyi akciócsoportok részére az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet keretében nyújtott támogatás részletes feltételeiről szóló 141/2008. (X. 30.) FVM rendelet 1. § m) pontja alapján **helyi termék** a helyben előállított, helyben honos vagy helyben megtermelt alapanyagból hagyományos, illetve az adott térségre jellemző technológiával, eljárással készült nem nagyüzemi termék, vagy gyáripari technológiával, eljárással készült, mikro- vagy kisvállalkozás által előállított, feldolgozott termék.

Az online kereskedelem a helyi termékek piacra jutásának elősegítésében is új lehetőségeket nyit meg. Amellett, hogy költséghatékony, hiszen nem szükséges hozzá üzletet fenntartani, megfelelő szervezéssel optimalizálhatja a kereslet és kínálat találkozását olyan termékek vonatkozásában, melyek nem megfelelően, vagy nem megfelelő arányban jutnak el a célközönséghez.

Szintén fontos megjegyezni, hogy egy új értékesítési forma megjelenése alternatív jövedelemszerzési módot is jelenthet, emellett növelheti a foglalkoztatást is.

A munkacsoportban egyeztetés szükséges e körben, hogy miként volna összehangolható a kereskedelmi és a rövid ellátási láncokhoz kapcsolódó, kialakítás alatt álló szabályozás.

Az intézkedés	A helyi termékek, vagy áruk nyilvános kormányzati online nyilvántartásának létrehozása
Általa szolgált rész cél	Az új digitális kereskedők piacra lépésének segítése, a hagyományos kereskedők digitális kereskedővé válásának segítése, a digitális kereskedőkre vonatkozó szabályozás fejlesztése, a belföldi lakosság belföldi digitális kereskedőktől való vásárlásra ösztönzése, a belföldi helyi termék forgalom digitális kereskedelemben történő növelése.
Tartalma és javasolt indikátora(i)/ mérhetősége	A kereskedők központi nyilvántartásához (http://kernyilvantartas.zalajaras.hu/public/) hasonló bejelentési rendszeren alapuló, kormányhivatal által vezetett nyilvántartás létrehozására és működtetésére szóló jogszabályi felhatalmazás és rendelkezések elfogadása, hatályba lépése, e célra szolgáló internetes felület létrehozása és működtetése, a honlap látogatottsága.
Személyi feltételei	A jogszabály előkészítéséhez kormányzati, esetleg felkért külsős szakértők, a honlap kialakításához és működtetéséhez szükséges szaktudással rendelkező kormánytisztviselők részvétele.
Tárgyi feltételei	A nyilvántartást tartalmazó digitális felület, honlap, és annak működtetéséhez szükséges szerver üzemeltetése, adatbázis kezelő szoftver alkalmazása, ehhez szükséges informatikai infrastruktúra.
Szakmai feltételei	Megfelelő informatikai ismeretek, szakértői szintű együttműködés a honlapot üzemeltető és az ügyfelek adatait szolgáltató hatóságok között.
Anyagi és szervezeti feltételei	A jogszabály előkészítéséhez szükséges kormánytisztviselők illetményköltsége, a honlap elkészítésének és működtetésének anyagi (különösen illetmény-) költsége, a nyilvántartást vezető hatóság részéről a megfelelő számú ügyintéző rendelkezésre állása, munkájukhoz szükséges infrastruktúra használati költségei.
Megvalósításának alapelvei	Egyszerűség, hatékonyság, átláthatóság, szakszerűség, gyakorlatiasság, vállalkozói igényekhez való illeszkedés, pontosság, az ügyfelek számára a hatóság munkájával arányos, méltányos illeték- vagy díj ellenében való elérhetőség, minden betekintő számára korlátlan hozzáférhetőség, könnyen érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség.

Megvalósításának rendszere	A nyilvántartás létrehozására és működtetésére szóló jogszabályi felhatalmazás és rendelkezések elfogadását követően, e célra szolgáló internetes felület létrehozása és működtetése.
Nyomon követésének alapelvei	Periodikusság, átláthatóság, időszerűség, államháztartás számára költséghatékonyság.
Nyomon követésének rendszere	A honlapra felkerülő adatok letöltései, illetve magának a honlapnak a látogatottságának szoftver általi számlálása. A nyilvántartást vezető szerv negyedévente adatot szolgáltat működéséről a kereskedelemért felelős államtitkár számára, valamint éves jelentést készít tevékenységéről és megküldi utóbbinak.
Értékelésének alapelvei	Egyszerűség, hatékonyság, mindenki számára, könnyen érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség.
Értékelésének rendszere	A megvalósítás alapelvei érvényesüléséről szóló féléves jelentések alapján történik az értékelés.

5.7.2. A helyi termékek belföldi digitális kereskedelmére különösen a rövid ellátási láncokra vonatkozó szabályozás fejlesztése

A rövid élelmiszerellátási lánc (a továbbiakban: REL) egy olyan termelői együttműködésen alapuló, a termelők és a fogyasztók közötti szoros földrajzi kapcsolatot felhasználó, legfeljebb egy közvetítő közbeiktatásával alkotott, rendszeres értékesítést végző ellátási lánc, amelyben a termelőket a méltányos jövedelem, míg a fogyasztókat a helyi termékek nyomon követhetősége, valamint annak megbízhatósága ösztönzi a részvételre.

A kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló 52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet hatálya alá tartozó kistermelő az **élelmiszer értékesítését** saját maga, továbbá rajta kívül a vele egy háztartásban élő személy, valamint a kistermelő házastársa, bejegyzett élettársa kapcsolatban élő élettársa, nagykorú gyermeke, testvére, szülője, nagyszülője **végezheti**.

A **végző fogyasztónak történő értékesítési helyek** vonatkozásában (a területi korlátok betartásával) a kistermelő saját gazdaságának helyét, valamint a Magyarország területén működő valamennyi piacot, vásárt, rendezvényt és engedélyezett ideiglenes árusító helyet is nevesíti a jogszabály. Ezen felül a jogszabály arra ad lehetőséget, hogy a kistermelő – a területi korlátok betartásával – a vásárló kérésére házhozszállítással, valamint **kiskereskedelmi** vagy vendéglátó **létesítményeknek értékesítse** termékeit. A jogszabály alapján kistermelő más kistermelő termékét akkor értékesítheti, ha kiskereskedelmi vagy vendéglátó létesítményt üzemeltet, vagy ha egy háztartásban élnek, vagy a fenti hozzátartozói viszonyban állnak egymással.

Jelenleg hazánkban nincs kidolgozott jogszabályi környezete a REL-nek, mögöttes joganyagként az Európai Parlament és a Tanács az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2013. december 17-ei 1305/2013/EU rendelete szolgál.

A termelői csoportok elismeréséről szóló 42/2015. (VII.22.) FM rendelet (9. § (1) bek.) a rövid ellátási lánc működtetése céljából elismert termelői csoport a Vidékfejlesztési Program 2014–2020 alapján sikeres támogatási projektet lezárt termelői együttműködés, amely legalább tíz termelő részvételével alapítható, és árbevételének el kell érnie meghatározott értékeket. Erre vonatkozóan azonban nincsenek külön elismerési részletszabályok megalkotva. Jelenleg folyamatban van a földművelésügyi tárcánál a Miniszterelnökséggel egy együttműködési megállapodás előkészítése a VP kiírással kapcsolatos szakmai feladatok koordinálását végző REL támogató egység kialakítása érdekében.

E körben szükséges annak további vizsgálata, hogy a REL, és így a közös termelői értékesítési csoportok (a továbbiakban: csoportok) hazai jogszabályi környezete alapjainak megteremtéséhez milyen további rendelkezések kimondására volna szükség.

A csoportok a rövid ellátási lánc szereplőit kapcsolnák össze létrehozva azt az értékesítési módot, mely során a **termelők egymás termékeit közvetlen értékesítéssel árusíthatnák** a fogyasztók részére, csökkentve ezzel a termék költségeit a végső felhasználóhoz történő eljutása során.

A rövid ellátási láncokkal kapcsolatos magyar joganyag hiánya ellenére, a hazai gyakorlatban a REL-hez hasonló kezdeményezések négy **fő típusát és azokon belül két altípust (hagyományos és újszerű) különböztetünk meg**, melyek a következők:

- közvetítőn keresztül történő értékesítés:
 - hagyományos: közvetlenül értékesítő feldolgozó,
 - újszerű: kiskereskedelem, vendéglátás,
- házhoz szállítással történő értékesítés:
 - hagyományos: házaló értékesítés, mozgó bolt,
 - újszerű: doboz rendszer, internetes házhozszállítás,
- nyitott gazdaságban történő értékesítés:
 - hagyományos: „szedd magad” akció, falusi vendégasztal, bolt a gazdaudvaron,
 - újszerű: Közösség által támogatott mezőgazdaság,
- értékesítési ponton történő értékesítés:
 - hagyományos: piac, vásár,
 - újszerű: termelői piac, automata.

A REL jelentősége abban áll, hogy általa jó minőségű helyi alapanyagok és termékek jutnak el a fogyasztókhoz, javítja az élelmiszerláncsal szembeni bizalmat, valamint hozzájárul a helyi gazdaság és közösségek megerősítéséhez. Lényeges szempont a helyi erőforrások fokozottabb kihasználása, valamint a helyben történő feldolgozás, és a közvetlen értékesítés pedig a kistérségi ipari fejlesztéseket segítheti elő.

A REL intézményének támogatására elkülönített forrás áll a Vidékfejlesztési Programban rendelkezésre (VP3-16.4.1-16) együttműködések támogatására a rövid ellátási láncok és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért, melynek összege 3,84 milliárd forint. A VP keretein belül további források vannak biztosítva mezőgazdasági fejlesztési célokra a Vidékfejlesztési Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1248/2016. (V. 18.) Korm. határozat szerint.

Figyelembe véve a REL kiemelt szerepét, szükségesnek tűnik a digitális kereskedelmi szempontok fokozott érvényre juttatási lehetőségeinek vizsgálata a munkacsoporton belül a

REL-hez kapcsolódó keretszabályok, feltételek kialakítása során illetve, hogy ehhez hogyan tud hozzájárulni a kereskedelmi jog önállóan.

Az intézkedés	A helyi termékek belföldi digitális kereskedelmére különösen a rövid ellátási láncokra vonatkozó szabályozás fejlesztése
Általa szolgált rész cél	Az új digitális kereskedők piacra lépésének segítése, a fennálló digitális kereskedők piacbővítésének segítése, a hagyományos kereskedők digitális kereskedővé válásának segítése, a digitális kereskedőkre vonatkozó szabályozás fejlesztése, a belföldi lakosság belföldi digitális kereskedőktől való vásárlásra ösztönzése, a belföldi helyi termék forgalom digitális kereskedelemben történő növelése.
Tartalma és javasolt indikátora(i)/ mérhetősége	A szabályozási környezet fejlesztése – a Stratégiai Korm. rendelet 35. § (1) bekezdés b) pontja szerinti mérhető cél azért nem határozható meg e tekintetben, mert a kereskedőkre vonatkozó jogszabályok jelenlegi fejlettségét tudomásunk szerint számszerűen állami szervek nem mérik. Ettől függetlenül azonban a cél feltüntetését a DKFS-ben szükségesnek tartottuk. Az ugyanis ésszerűen megállapítható, hogy e cél szolgálata a helyi termékek digitális kereskedelmének fejlesztését eredményezné.
Személyi feltételei	A Digitális Kereskedelem-fejlesztési Munkacsoport tagjainak és az érintett hatóságok szakértőinek a részvétele.
Tárgyi feltételei	A szakértők és a hatáskörrel rendelkező hatóságok ügyintézői által használt infrastruktúra.
Szakmai feltételei	A résztvevő ügyintézők, esetleg külsős szakértők részéről megfelelő jogszabályi ismeret és ezek alkalmazására gyakorlati szaktudás.
Anyagi és szervezeti feltételei	A résztvevő ügyintézők, esetleg külsős szakértők díj- és illetményköltségei, infrastruktúra használati költségei.
Megvalósításának alapelvei	Egyszerűség, hatékonyság, szakszerűség, gyakorlatiasság, vállalkozói igényekhez való illeszkedés, pontosság, könnyen érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség.
Megvalósításának rendszere	A helyi termékek, különösen a rövid ellátási láncok kereskedelmével kapcsolatban felmerülő legfontosabb szabályozási kérdések, gyakorlatok és ezzel kapcsolatos problémák azonosítása, megoldási javaslatok kidolgozása, ezek elfogadását követően jogszabályalkotás.
Nyomon követésének alapelvei	Periodikusság, átláthatóság, időszerűség, államháztartás számára költséghatékonyság.
Nyomon követésének rendszere	Az érintett szakterületekért felelős tárca szervek, bevont külsős szakértő és érdekképviselői szervek állásfoglalásai a szabályozási problémák vonatkozásában és arra vonatkozó megoldási javaslataik

	megtétéle, azok alapján a jogalkotási javaslat előkészítése.
Értékelésének alapelvei	Egyszerűség, hatékonyság, mindenki számára, könnyen érthetőség és kezelhetőség, egységesség, időszerűség.
Értékelésének rendszere	Az értékelés az azonosított problémákra nyújtott megoldási javaslatok alapján történik.